

9-10-11-12-13-14-15
Handelingen -16-17-18-**19**-20-21-22

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1984-1985

Vergaderingen van januari en februari 1985

ZANDWINNING NATUURGEBIED DENDERBELLE-BROEK
AANTASTING CULTUREEL PATRIMONIUM DOOR ZURE REGEN
AFVALWATERCOLLECTOR ALBERTKANAAL
AANPASSINGEN BEGROTING 1984
UITGAVENBEGROTING 1985
SAMENSTELLING SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VOOR VLAANDEREN
VERANDERING NATUURWETENSCHAPPELIJKE GEBIEDEN IN RECREATIEGEBIEDEN
FINANCIELE SITUATIE VLAAMS WONINGFONDS
MOEILIKHEDEN MUZIEKONDERWIJS
PROBLEMATIEK STORTEN VAN AFVAL
DRINKWATERVOORZIENING VLAANDEREN
ROCHEMISCHE BEDRIJVEN
INVESTERINGSFONDS SUBSIDIERING GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUURWERKEN
OUDERBIJDRAGE KINDERKRIBBEN EN PEUTERTUINEN
RESIDENTIELE ZORG MENTAAL GEHANDICAPTEN HALLE-VILVOORDE
VERWERKING GIFTIG INDUSTRIEEL AFVAL EN SANERING HOOGHE MAEY
VERENVERWERKENDE BEDRIJVEN
FLANDERS TECHNOLOGY INTERNATIONAL 85
JAARBOEK 1983-1984 VLAAMSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU
REGLING SCHOOLVAKANTIES 1985-1986
WERKZAAMHEDEN NEDERLANDSE TAALUNIE
AFSLUITING ELECTRICITEIT, GAS EN WATER IN STRENGE WINTERPERIODE
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9 22 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 273

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 273

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Verslagen

Indiening, blz. 273

Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 274

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 274

Motie

Indiening, blz. 274

Schriftelijkevragen

Indiening, blz. 274

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 274

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 274

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de aanvraag betreffende zandwinning in het natuurgebied Denderbelle-Broek, blz. 275

Regeling van de werkzaamheden, blz. 275

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de aantasting van ons cultureel patrimonium en in het bijzonder de beiaardklokken door zure regen, blz. 275

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de afvalwatercollector langs het Albertkanaal, blz. 276

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de niet-vertegenwoordiging van de gezinsorganisaties in de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie economie en werkgelegenheid)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie huisvesting)

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie onderwijs)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de uitbreiding van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Algemene bespreking, blz. 277

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Ge-

meenschapsminister van Financiën en Begroting, F. Vermeiren, verslaggever, G. Verhaegen, J. Van Elewyck

Regeling van de werkzaamheden, blz. 297

Nr. 10

22 januari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 299

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67, 9) Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 299

Sprekers : de heren R. Maes, E. Beyssen, W. Seeuws, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, P. Peeters

Economie en werkgelegenheid, blz. 313

Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, O. Van Ooteghem, M. Olivier, N. De Batselier, A. Denys, F. Geyselings, F. Debussere, J. Ansoms, J. Gabriels, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 336

Nr. 11

23 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 337

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 337

Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, A. Denys, G. Temmerman, E. Vankeirsbilck, J. Desseyn, A. De Beul, M. Galle, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 357

Nr. 12 **23 januari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 359

Ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 359

Sprekers : de heren H. De Loor, verslaggever, E. Vankeirsbilck, W. Taelman, G. Temmerman, J. Desseyn, E. Desutter, J. De Seranno, P. Tant, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Artikelsgewijze bespreking, blz. 373

Sprekers : de heren J. De Seranno, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 376

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden, blz. 400

Sprekers : de heren G. Beerden, verslaggever, F. Verberckmoes, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren J. Leclercq, J. De Mol, T. Kelchtermans, F. Geyselings, E. Desutter, D. Vervaet, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Smet, de heren J. De Seranno, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 408

Nr. 13 **Donderdag 24 januari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 409

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting, blz. 409

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaamse Woningfonds en de subsidiëring ervan

Sprekers : de heer A. Coppieters, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 412

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de ouderbijdrage voor kinderkribben en peuterspeelplaatsen, blz. 412

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de uitbreiding van de residentiële zorg voor mentaal gehandicapten in Halle-Vilvoorde, blz. 413

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting (Voortzetting), blz. 414

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan

Sprekers : de heren H. De Loor, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, W. Taelman, M. Olivier, O. M eyntj ens, J. Van Elewyck, T. Kelchtermans, J. De Mol, G. Temmerman

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 14 **Donderdag 24 januari 1985**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Motie van Orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 431
Spreker : de heer J. Van Elewyck

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)

— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting (Voortzetting), blz. 432

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan, blz. 437

Sprekers : de heren C. Marchand, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, H. De Loor, J. Van Elewyck, M. Olivier, G. Temmerman, J. Valkeniers, J. De Mol

Regeling van de werkzaamheden, blz. 438

Ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmings, blz. 438

Spreker : de heer J. De Seranno

Hoofdelijke stemming, blz. 439

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer T. Kelchtermans tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de stortproblematiek in Limburg, van de interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de verwijdering van industrieel afval in het algemeen en de gevolgen van een eventuele sluiting van de Hooge Maey in het bijzonder, van de interpellatie van mevrouw L. Detiege tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de oprichting van één centrale inrichting voor verwijdering en verwerking van giftig en gevaarlijk industrieel afval in het Vlaamse Gewest en de sanering van de industriële stortplaats Hooge Maey te Antwerpen en van de interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het afvalbeleid en de gebrekkige overheidscontrole op de stortplaatsen in het Vlaamse land

Hoofdelijke stemming, blz. 440

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de inplanting en exploitatie van verenwerkende bedrijven in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 441

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)

— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid; blz. 442

Sprekers : de heer J. De Bremaeker, verslaggever, mevrouw C. Smitt, de heren G. Anthuenis, L. Hancké, W. Peeters, F. Geyselings, H. Van Rompaey, J. Sleenckx, J. Caudron, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 466

Nr. 15 **5 februari 1985**
 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 467

Begrotingsstuk

Indiening, blz. 467

Ontwerpen van decreet

Indiening, blz. 467

Verslag

Indiening, blz. 467

Jaarboek

Indiening, blz. 467

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 467

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 467

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de aanwezigheid van oorlogsmateriaal op Flanders Technology International '85, blz. 468

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het door de Vlaamse Executieve goedgekeurde Jaarboek 1983-1984 van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu, blz. 468

Dringende vraag van de heer R. Declercq tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de afwezigheid van hedendaagse Vlaamse Cultuur op Flanders Technology International '85, blz. 469

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 470

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs, blz. 484

Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heren A. Laridon, C. Moors, L. Vanhorenbeek, E. Beysen, H. Van Rompaey, J. Somers, E. Desutter, T. Kelchtermans, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 487

Nr. 16

5 februari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 489

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 489

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 489

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs (Voortzetting), blz. 489

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs

Sprekers : de heren J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, T. Kelchtermans, A. Laridon

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 496

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder, blz. 514

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven, blz. 515

Sprekers : mevrouw G. Devos, de heren J. Somers, J. Bosmans, L. Vanvelthoven, T. Kelchtermans, mevrouw O. Lefeber, de heren G. Cardoen, M. Capoen, P. Matthys, mevrouw W. De-meester-De Meyer, de heer C. Marchand, mevrouw M. Smet, de heren D. Vervaeke, L. Vanhorenbeek, O. Meyntjens, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 529

Nr. 17

13 februari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 531

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 531

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 531

Verslagen

Indiening, blz. 531

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 531

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 532

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 532

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 532

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 532

Motie van orde

Wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 532

Spreker : de heer J. De Seranno

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de regeling van de schoolvakanties voor het schooljaar 1985-1986, blz. 533

Dringende vraag van de heer J. Van Elewyck tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn beslissing niet verder aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie deel te nemen, blz. 534

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over zijn verklaring van 13 februari jongstleden in verband met de bestemming van de winst van de organisatie van Flanders Technology International '85, blz. 535

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlands beleid, blz. 535

Sprekers : de heren C. De Cooman,

verslaggever, E. Beysen, A. Steverlynck, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, H. Weckx, R. De Clercq, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting

Regeling van de werkzaamheden, blz. 551

Nr. 18 **19 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 553

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 553
Sprekers : de heren E. De Groot, verslaggever, H. Van Wambeke, verslaggever, M. Vandenhove, A. Deneir, R. Declercq, A. Bourgeois, L. Hancké, W. Peeters, J. Somers, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 581

Nr. 19 **20 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 583

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming, blz. 583
Sprekers : de heren E. Desutter, verslaggever, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, P. Breyne, R. Van Steenkiste, P. Peeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 601

Nr. 20 **20 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 603

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming (Voortzetting), blz. 603
Sprekers : de heren C. De Clercq, W. Seeuws, R. Declercq, A. Diegenant, mevrouw L. Detiège, de heren D. Vervaet, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 627

Nr. 21 **21 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 629

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Mediabeleid, blz. 629
Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, I. Van Belle, C. De Clercq, J. Van Elewyck, E. Beysen, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 642

Nr. 22 **21 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 643

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 643

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)
Dringende vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn initiatieven inzake afsluiting, wegens wanbetaling, van de nutsvoorzieningen elektriciteit, gas en water tijdens de strenge winterperiode, blz. 643

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 644

Hoofdelijke stemming, blz. 645

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 646

Hoofdelijke stemming, blz. 647

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 648

Hoofdelijke stemming, blz. 649

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)

— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 650

Sprekers : de heren J. Gabriels, W. Seeuws, J. Somers, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, J. Van Elewyck, G. Temmerman

Hoofdelijke stemming, blz. 673

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzit-

ter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning

— 291 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Voorstel tot wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 675

Sprekers : de heren J. De Seranno, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 675

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 677

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, J. De Bremaeker, K. Dillen, C. Marchand, G. Marmenout, H. Suykerbuyk, R. Vannieuwenhuyze, J. Verniers ; gezondheidsredenen.

W. Demeester-De Meyer, L. Pans, L. Van den Bossche, J. Valkeniers ; buitenslands.

M. Panneels-Van Baelen, familieverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

CULTURELE AANGELEGENHEDEN EN PEDAGOGISCHE EN DIDACTISCHE VORMING

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat. Wij behandelen vandaag de materie culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, waarvoor Minister Poema bevoegd is.

De heer Desutter, verslaggever, heeft het woord.

De heer E. Desutter (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, gedurende vijf vergaderingen werd het ontwerp van decreet inzake culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming besproken. De begroting 1985 voorziet een stijging in lopende uitgaven van 0,4 procent tegenover de aangepaste begroting 1984. De kapitaalsuitgaven dalen met 7,44

procent.

Het is duidelijk een besparingsbegroting. Er wordt vooral bespaard in de secties beroepsleven, bibliotheekwerk, beeldende kunsten en monumentenzorg.

De begroting werd opgesteld in de optiek geformuleerd door de Voorzitter van de Vlaamse Executieve met name voor 1985 :

1. het begrotingstekort maximaal beperken ;
2. een overschrijding van de toegelaten debetpositie vermijden.

De budgettaire middelen zijn zeer beperkt maar toch wordt de werkgelegenheid in de culturele sector gevrijwaard.

Zoals gezegd doen de besparingen zich voor op verscheidene niveaus. Wat de beroepsopleiding betreft zijn deze mogelijk daar de RVA zelf een pakket besparingsmogelijkheden van nagenoeg 100 miljoen frank heeft voorgesteld.

Een tweede besparingsmaatregel betreft het bibliotheekwerk. Het gaat om de terugvordering van 60 miljoen frank van teveel betaalde voorschotten aan de gemeentelijke bibliotheken.

Een derde sector waar 50 miljoen frank besparingen werden gerealiseerd is de internationale culturele samenwerking en een vierde besparing situeert zich in de BRT voor een bedrag van 271 miljoen frank. Ter zake verwijs ik naar de verslagen van onze collega's De Cooman en Bosmans over de internationale culturele sa-

Desutter

menwerking en het mediabeleid.

De materies welke de Commissie te behandelen kreeg zijn zeer omvangrijk en zeer uiteenlopend.

De Gemeenschapsminister wees erop dat het zeer moeilijk is een globale visie te hebben op zoveel uiteenlopende materies.

Een aantal krachtlijnen mogen worden aangestipt :

- de principiële wil om de tewerkstelling in de culturele sector in stand te houden ;
- voorrang bij investeringen voor kleinschalige infrastructuur ;
- vaste kredieten en geen bijbetalingen van tekorten ;
- vooral de kwaliteit en de creativiteit wordt gesteund.

Men poogt de privé-sector in te schakelen voor sponsoring. Eenzelfde beleidslijn voor het geheel van de begroting bleek volgens de Gemeenschapsminister niet mogelijk. Landschappen en schone kunsten zijn eerder elitair, jeugdbeleid is sociaal, toerisme is economisch, de RVA-omscholing betreft eerder onderwijs.

Meer cultuur betekent niet noodzakelijk meer middelen. Wij moeten meer doen met minder middelen.

Wat de bespreking van de verschillende secties betreft en eerst en vooral het wetenschappelijk onderzoek heeft de heer Van Elewyck een amendement ingediend om de titel van artikel 33.04.02 toelagen aan het interuniversitair college te wijzigen in „toelagen aan de VLIR” voor een wetenschappelijke doorlichting van het huidige cultuurbeleid. Dit amendement werd verworpen met 3 stemmen voor en acht tegen.

In de middenstandsopleiding is een krediet van 873,5 miljoen voorzien. De stijging van de middelen is dezelfde als de stijging van de inflatie. Rekening houdend met de verlengde leerplicht beloofde de Minister van Onderwijs een bedrag van 19,5 miljoen frank. Een lid was van oordeel dat het fundamenteel fout was dat de Commissie Culturele Aangelegenheden

zich met deze materie moet bezighouden. Dit is echter het gevolg van de Staatshervorming die de beroepsomscholing en bijscholing, dus ook de middenstandsopleiding, bij de culturele aangelegenheden heeft ondergebracht. Het is een opleiding die succes heeft en aan heel wat jongeren meer kansen geeft. Negenentachtig procent van de deelnemers slagen in de examens.

Wat de beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers betreft zijn de voornaamste krachtlijnen :

- het beter groeperen van de opleidingen in gespecialiseerde centra ;
- het hergroeperen van de traditionele opleidingen waardoor mogelijkheden voor recyclage worden vergroot ;
- opleidingen in nieuwe technologieën ;
- de integratie van de observatie en oriëntatiecentra in de beroepsopleidingcentra.

Er is ook een pakket nieuwe initiatieven zoals :

- het textielcentrum te Kortrijk ;
- het ROBOTICA-centrum te Vilvoorde ;
- het centrum electronica te Oudenaarde ;
- het centrum verwarmingstechnieken te Mechelen ;
- het CAD-CAM-project te Brugge en Hasselt ;
- het bureau van de toekomst te Kortrijk, Dendermonde, Hasselt ;
- intern transport te Oudenaarde ;
- voor de planning 1985 wordt gedacht aan een herschikking van de opleidingen binnen de houtsector. Voorzien wordt dat de nieuwe houtcentra zullen ingeplant worden in Roeselare, Gent, Mechelen en Tongeren.

Er zijn bovendien nog pilootprojecten in Limburg, Kortrijk en Sint-Niklaas.

De begroting vertoont ter zake een daling ten opzichte van 1984 maar toch zijn er meer middelen daar de begroting 1983 resulteerde met een overschot van 200 miljoen frank, deze van 1984 met 100 miljoen frank en daarboven zijn er inkomsten van het Europees sociaal Fonds en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

In totaal gaat het hier om meer dan

7.500.000 miljoen man-lesuren.

In de sectie Jeugdvorming werkt de Gemeenschapsminister aan twee nieuwe decreten op enerzijds de vorming van werkende jongeren en de toelagen aan jeugdcentra. Een lid liet opmerken dat het weinig zin heeft de nieuwe decreten aan te kondigen wanneer de bestaande decreten niet behoorlijk kunnen worden uitgevoerd.

Er werd gediscussieerd over het feit of alle erkende verenigingen al of niet over ten minste 1 voltijdse kracht, gesubsidieerd aan 100 procent, moeten kunnen beschikken daar sommige verenigingen zich opsplitsen omdat telkens de eerste man wordt betaald.

De belangrijke uitgangspunten voor het beleid inzake Volksontwikkeling zijn :

- de tewerkstelling in de sociale culturele sector ;
- het optimaliseren en actualiseren van de activiteiten der organisaties ;
- de basiseducatie van volwassenen buiten schoolverband ;
- een prioriteitenbeleid moet gevoerd worden.

Het Rekenhof heeft bedenkingen gemaakt betreffende de toelagen voor de culturele werking van erkende vakantiecentra.

Het koninklijk besluit van 24 december 1980 beperkte zich tot uitgaven voor uitrustingsgoederen, publiciteit, publicaties en dergelijke waar de dienst volksontwikkeling geldmiddelen geeft aan animatoren. In afwachting van een decreet voor animatie in vakantiecentra werd een speciaal artikel ingeschreven om de animatoren van werkende organisaties voor sociaal toerisme verder te kunnen subsidiëren.

Het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling zou vanaf 1 januari 1985 operationeel zijn.

De eindafrekening wordt mogelijk gemaakt tussen de Belgische media-theek en La Médiathèque de la Communauté Française. Een lid heeft ook gesteld dat in het kader van een gedecentraliseerd cultuurbeleid de oprichting van gemeentelijke culturele centra in de hand werden gewerkt. Deze

Desutter

worden echter verplicht zelf initiatieven te nemen wat niet de bedoeling is geweest. Men wenst geen staatscultuur te ontwikkelen maar gewoon de infrastructuur ter beschikking te stellen.

Een ander lid dacht echter dat het niet alleen de bedoeling was een dak boven het hoofd van de verenigingen te plaatsen maar men met culturele centra duidelijk verder wilde gaan. Collega Weckx had voor de lopende uitgaven ter zake een amendement ingediend dat ertoe strekte het artikel voor uitgaven in verband met sociaal-culturele activiteiten in Brussel te verminderen met 8 miljoen frank en hetzelfde krediet in te schrijven bij de dotatie van het NCC. De Gemeenschapsminister sloot zich aan bij de bekommernis over de situatie te Brussel maar vond het niet nodig deze verschuiving door te voeren waarna de heer Weckx zijn amendement terugtrok.

Voor het openbaar bibliotheekwerk zullen de ingeschreven kredieten 1985 toelaten op een zeer voorzichtige wijze verder te werken aan de uitbouw van ons openbaar bibliotheekstelsel. In 1984 werden elf bibliotheken erkend, voor 1985 zullen er zes nieuwe zijn. Er komt geen tweede crisisbesluit. De toelagen blijven behouden op 85 procent van de wedden en de personeelsformaties mogen verder tot 80 procent ingevuld worden.

Er wordt verder gewerkt aan de uitbouw van het automatiseringsproject. Er zijn ruime perspectieven naar een volwaardig aanbod brailleboeken. Gesuggereerd werd afgevoerde titels over te maken aan bibliotheken in de gevangenissen.

Ik kom nu tot de sectie culturele films. Verscheidene culturele films werden gedraaid in co-productie ook met de BRT. Er zijn contacten met de Minister van Financiën om via fiscale tegemoetkomingen een grotere expansie van de cultuursector onder andere de film te bewerkstelligen.

Wat de letteren en dramatische kunst betreft kan ik mededelen dat de Raad van Advies voor Toneelkunst voor-

stellen heeft gedaan omtrent de kredieten bestemd ter uitvoering van het theaterdecreet. Verscheidene leden vroegen de Minister ter zake zeer voorzichtig te zijn. Er werd onder andere gewezen op het feit dat er maar één Westvlaming bij is. De creativiteit binnen de sector Letteren blijft stiefmoederlijk behandeld te worden. Er is ook de problematiek van het sociaal statuut van de creatieve kunstenaar. Ter zake werden verschillende standpunten ingenomen.

In verband met de sectie 47 — Muziek en Lyrische kunst — werd er van gedachten gewisseld over het jaar van de muziek, toelagen aan Kamerorkesten, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen (130 miljoen frank), de Filharmonie van Vlaanderen (120 miljoen frank), de Opera van Vlaanderen (200 miljoen frank). Voor deze laatste toelagen zit men juridisch in een knelsituatie.

Mevrouw Detiège heeft een amendement ingediend om het krediet van 200 op 280 miljoen frank te brengen. Dit amendement werd verworpen met 10 stemmen tegen 1.

In de sectie Toerisme is men bezig met de oprichting van een Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme, waarover trouwens ook door het Rekenhof opmerkingen werden gemaakt. Men zit daar in een conflictsituatie, daar de nationale Minister van Verkeerswezen niet akkoord is met de overdracht van het personeel en bewust verwarring wordt gezaaid. Er zijn te veel diensten die zich onledig houden met toeristische informatie over Brussel. Aan Vlaamse zijde wil men in alle geval slechts één organisatie.

Gepleit werd om de kredieten te verdelen naar rato van de inspanningen die de Provinciale federaties doen. Bijzondere aandacht werd gevraagd voor de vakantiespreiding. De besluiten tot uitvoering van het decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven werd uitgesteld tot na de goedkeuring van de begroting. Ter zake zijn er ook betwistingen gerezen vanuit de nationale overheid.

Betreffende het decreet houdende de oprichting van een Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme is er nog steeds consensus over de overhe-

veling van het personeel. Het decreet houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor Toerisme is reeds in Commissie goedgekeurd en komt weldra in Openbare Vergadering. Het decreet houdende het statuut van de reisbureaus wordt thans nog verder besproken in de Commissie. Nog te verwezen zijn het decreet op het sociaal toerisme en het decreet op de openlucht recreatieve verblijven.

Mogen wij nog vermelden dat Vlaanderen 73 procent van het aantal toeristen overnachtingen telt, dat Vlaanderen 60 procent der overnachtingen door buitenlanders registreert en het tekort op de toeristische handelsbalans in 1984 volledig kan weggewerkt worden door het aantrekken van meer buitenlandse toeristen en het sensibiliseren van de eigen bevolking om hun vakantie in eigen land door te brengen.

Slechts 38 procent der Belgen brengt zijn vakantie in eigen land door. Daarenboven dient nog onderstreept dat slechts 47 procent van de Vlaamse bevolking vakantie neemt. Het beleid van de Gemeenschapsminister is vooral gesteund op de volgende punten :

- reglementering van de toeristische bedrijven ;
- kwaliteitsverbetering door classificatiepremies — subsidiëring ;
- ondersteuning van het sociaal toerisme ;
- promotie en informatie.

Wat de lichamelijke opvoeding en de sport betreft, geeft de begroting slechts een gedeeltelijke weergave van de financiële implicaties van het sportbeleid. Meerdere initiatieven kunnen geschieden door het Sportfonds. Het is nog steeds de nationale overheid die de verdeling van de dotatie van de Nationale Loterij tussen de Gemeenschappen regelt.

De oprichting van een nieuw „Huis van de Sport” en van sportscholen kon niet worden weerhouden.

De toelagen voor sportfunctionarissen zullen wel voldoende zijn, en inspanningen worden gedaan om de bestaande Rij kssportcentra operationeler en functioneler te maken. Toch

D esutter

stijgen de werkingstoelagen aan de landelijk georganiseerde sportverenigingen met 115 miljoen frank en de personeelstoelagen voor de sportfunctionarissen met 47 miljoen frank.

De heer Diegenant heeft een amendement ingediend dat ertoe strekt een nieuw artikel aan het ontwerp toe te voegen dat luidt : „Toelagen aan de Vlaamse Interfederatie voor representatieve turnsport”. Via een ander amendement stelt hij voor een nieuw hoofdstuk aan het ontwerp toe te voegen dat luidt : „Toelagen aan verenigingen zonder winstoogmerk voor de aankoop nieuwbouw of vernieuwbouw van sportinfrastructuur”.

De Gemeenschapsminister meent dat beide aangelegenheden aan bod kunnen komen bij de evaluatie van de begroting. De indiener heeft zijn amendement ingevolge deze verklaring ingetrokken mede als gevolg van de belofte om deze problematiek verder in de Commissie te bespreken.

De herstructurering van de sector samenlevingsopbouw gaat verder. De Hoge Raad is bezig met een voorstel van decreet en er zal niet worden geraakt aan de diverse voorziene kredieten.

Wat de monumentenzorg betreft, was een lid van oordeel dat deze sectie veeleer stiefmoederlijk wordt behandeld. De Commissie kreeg echter de verzekering dat de inventaris van het bouwkundig erfgoed verder wordt gezet. Er waren ter zake ook opmerkingen van het Rekenhof. Ik verwijs naar het verslag.

Wat de dotaties van het NCC betreft, is er een grondig onderzoek aan de gang betreffende de uitvoering van de begrotingen van deze Commissie. De Commissie voor de Culturele Aangelegenheden zal over het resultaat van deze analyse worden ingelicht. De Gemeenschapsminister heeft een nota bezorgd met als titel : uitnodiging tot een grondig debat over het cultuurbeleid te Brussel. Over deze nota zal een speciaal debat plaatsgrijpen.

Een dotatie van 40 miljoen frank is bestemd voor de voortzetting van het kinderdagverblijfplan voor Brussel-

Hoofdstad. De voorschoolse instellingen zijn in twaalf jaar tijd gestegen van 4 tot 90 met thans ongeveer 2.500 kinderen.

Er werd ruim van gedachten gewisseld over het tekort van 31,9 miljoen frank. Opgemerkt werd dat, naast de dotatie van 206 miljoen frank, het NCC ook nog beschikt over andere inkomsten ten belope van 51,9 miljoen frank via gebruiksvergoedingen of subsidiëringen van andere overheden.

De Gemeenschapsminister heeft eveneens een aantal amendementen ingediend met het akkoord van de Vlaamse Executieve, ertoe strekkend aan de sector toerisme 61 miljoen frank toe te voegen, bedrag dat afgenomen wordt van de secties jeugdvoorming, volkswontwikkeling, bibliotheken, musea, sport en monumentenzorg. Deze amendementen werden aanvaard met 8 stemmen tegen 3.

Het geheel van de aan de Commissie voor Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming toegewezen titels, secties en artikelen werden aangenomen met 10 stemmen tegen 1. Ik hoop dat dit, in verhouding, ook voor de Vlaamse Raad het geval zal zijn. **(Applaus)**

De Voorzitter : Door de heren Van Grembergen en De Beul werd mij de opmerking gemaakt dat in de bij artikel 2 gevoegde tabel, Titel 1, sectie 48, hoofdstuk III, artikel 33.28.02 op bladzijde 21 van de tweede aanpassing van de begroting 1984, stuk 1 l-A Nr. 1, en op bladzijde 48 van de begroting 1985, stuk 8 Nr. 9 — Bijlage, een fout gesloten is.

De benaming „Vlaams Nationaal Archief en Documentatiecentrum” dient gewijzigd te worden in „Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-Nationalisme”.

Heeft de Raad geen bezwaar tegen deze tekstcorrectie ? **(Instemming)**

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de bespreking van de begroting van cultuur in

de ter zake bevoegde Commissie van de Raad is dit jaar bijzonder rustig verlopen.

Na het antwoord dat de Minister tijdens de algemene bespreking gaf, lag dat voor de hand. De verslaggever heeft de verklaring nauwkeurig geacteerd, waarvoor onze dank.

Deze sleutelalinea luidt : „De Gemeenschapsminister zegt nogmaals dat eenzelfde beleidslijn inzake de verschillende materies, waarvoor hij bevoegd is, niet mogelijk is. Zo zijn landschappen en schone kunsten eerder van elitaire aard ; jeugdbeleid is sociaal, toerisme economisch, terwijl de RVA-omscholing eerder het onderwijs betreft ; wel is er een visie per sectie nodig. Akkoord dat wij in een crisisperiode meer aandacht en energie aan cultuur moeten besteden, maar dat betekent niet noodzakelijk meer middelen. Wij moeten meer doen met meer middelen.”

Nadien viel er niet meer zoveel te zeggen. Er is bijgevolg geen globale beleidslijn : „Landschappen en schone kunsten zijn eerder elitair, meer doen met minder middelen...” “Het was toen duidelijk : de leegte, de woestijn rukt op ; cultuur wordt door de meerderheid in deze Executieve beschouwd als een overbodige luxe, als een produkt waarvan de prijs en niet de waarde doorslaggevend is ; cultuur is thans terechtgekomen in de sfeer van de liberale ideologie, met „markt”, „winst” en „rendabiliteit” als doorslaggevende woorden. Wat niet goed in de markt ligt, moet worden afgestoten. Daardoor ontstaat géén systeem van vrijheid, maar integendeel een systeem van onvrijheid, leidende naar apathie.

Vooraanstaande cultuurbeoefenaars uit de liberale denkwereld hebben dit ingezien. Bijvoorbeeld algemeen secretaris Luc Pareyn van het Willemsfonds, die in het jaarverslag van 1983 van deze vereniging onder meer schreef : „In de cultuur het profijtbeingsel hanteren is het opleggen van een wurgende hypotheek. Deze hypotheek zal op de ganse samenleving drukken wanneer de economie beschouwd wordt als materieel bindweefsel van de samenleving ; dan is cultuur het immateriële. De economi-

Van Elewycck

sche wetmatigheden, met nu meer dan ooit de premisse voorop van de schaarse goederen, zijn natuurlijk niet zomaar toepasbaar op het vlak van de cultuur."

Het afwijzen van het profijtbeginsel als maatstaf voor cultuurbeleid betekent natuurlijk niet dat wij de economische impact van cultuur ontkennen, integendeel.

Inderdaad, de culturele sector kan, inzake werkgelegenheid, positieve resultaten voorleggen; cultuur is en blijft arbeidsintensief, weerstaat aan de automatisering. Een arbeidsplaats in de culturele sector kost nog altijd minder dan in de andere sectoren.

In de schaduw van de culturele bedrijvigheid is er trouwens een intense economische activiteit tot stand gekomen, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks. De toenemende vrije tijd doet de cultureel behoeften aanzienlijk stijgen. De voortschrijdende automatisering in de industriële en de dienstensector maakt een enorm potentieel vrij dat in deze quartaire sector kan aangewend worden. Investeren in welzijn, onderwijs en cultuur is dus investeren in de toekomst.

Een waarachtige cultuurpolitiek kan een antwoord op de crisis geven, omdat zij het creatieve in de mens bevordert, hem stimuleert en omdat zij hem optrekt tot een hoger niveau. Wie weigert de middelen ter beschikking te stellen voor zo'n cultuurbeleid werkt de vervlakking in de hand. Of wordt precies in deze crisistijd de mateloze verveling voor alle generaties niet mede veroorzaakt doordat iedereen wordt overspoeld door dezelfde muziek, dezelfde films, omdat iedereen gedreven wordt naar een identieke mode, omdat alle interieurs en alle stijlen de neiging hebben nu op elkaar te gelijken, zoals voorgeschreven door het multinationale profijtbeginsel?

Vóór men weet worden naast de levensvormen ook de denkpatronen geëgaliseerd en worden wij allen sandwich-men voor een cultuur waarin onze eigenheid volledig is verloren gegaan. „Cultuur”, zo schreef Jean-Paul Sartre in „Les Mots”, „is een pro-

dukt van de mens. Hij wordt erdoor vooruitgestuwd, hij erkent er zich in. Alleen deze kritische spiegel toont hem zijn ware gelaaft”.

Mijnheer de Minister, cultuur is inderdaad onze identiteit. Onze orkesten en onze theaters, onze media, onze opera, onze bibliotheken, onze schrijvers en onze uitgevers, ons onderwijs, onze culturele centra, ons veelzijdig vormingswerk, onze eindeloos geschakeerde vrijetijdsbesteding, samenleving en van onszelf. Precies daarom was de eerste vorm van autonomie in dit land de culturele. Het valt op dat nu onze Vlaamse Gemeenschap veel meer bevoegdheden heeft dan ten tijde van de Cultuurraad waaruit zij is gegroeid, er veel minder middelen ter beschikking zijn voor de cultuur.

De Vlaamse Regering moet dus eindelijk haar verantwoordelijkheid opnemen zoals bij voorbeeld de Franstalige Gemeenschap het doet en voldoende financiële middelen voorzien voor de cultuur. Zij moet dit doen in coördinatie met de lokale besturen in de plaats van zoals nu het geval is de financiële lasten maximaal op deze besturen af te schuiven.

Men kan de hiervoor opgesomde principes toetsen aan elk van de grote sectoren en steeds tot dezelfde conclusies komen: de volwassenvorming, de bijscholing via de RVA, het jeugdwerk, het bibliotheekwezen, de amateuristische kunstbeoefening, ze komen allemaal in het gedrang.

Ik wil mij echter beperken tot drie voorbeelden uit vele, die het duidelijk falen van dit cultuurbeleid illustreren. Eerste voorbeeld: op 3 oktober 1984 werd de stuurgroep voor het Europees jaar van de muziek plechtig geïnstalleerd. Aan deze stuurgroep werd toen door de Gemeenschapsminister een krediet van 22 miljoen frank in het vooruitzicht gesteld. Van die 22 miljoen frank is in de begroting geen frank terug te vinden. Via andere alternatieve kanalen kan nauwelijks 9 miljoen frank bijeen worden geschaapt. Honderden in voorbereiding zijnde projecten waarbij heel muzikaal Vlaanderen actief was betrokken, komen natuurlijk in het ge-

drang.

Tweede voorbeeld: de uitvoering van het theaterdecreet. Uit de door de Minister verstrekte toelichtingen blijkt duidelijk dat het theater tot een centenkwestie werd teruggebracht. Niet de creativiteit, maar de vervlakking wordt beloond. De commerciële exploitatie primeert hier boven de artistieke vrijheid. De politiek op korte termijn die het ons sedert de invoering van het theaterdecreet uitgebreide theaterlandschap opnieuw zal reduceren tot een braakland, moet integendeel worden vervangen door een politiek op lange termijn en op contractuele basis waarbij de overheid een behoorlijke subsidiëring en een tijdige betaling verzekert.

Derde voorbeeld: de sponsoring is door de Minister tot een deugd verheven, zowel voor concerten en toneelvoorstellingen, als voor de aankoop van kunstwerken. Wij willen er duidelijk voor waarschuwen dat dit schijnbaar onschuldig fenomeen de creativiteit en de artistieke vrijheid in gevaar brengt. Weinig bedrijven willen geld neertellen voor de uitvoering van controversiële producties of voor de aankoop van avant-gardistische kunstwerken. Dus opnieuw het fenomeen van de grijze vervlakking, van het ontluisteren van de cultuur die ons land kenmerken.

Ik begrijp dat geconfronteerd met deze begroting de Gemeenschapsminister in de Executieve tegenstemde; ik begrijp niet dat hij korte tijd later dezelfde cijfers goedkeurde.

De Minister kent ongetwijfeld het bekende sprookje van Hans Christian Andersen over de nieuwe kleren van de keizer. De beroemde hedendaagse schrijver Günter Grass parafraseerde dit sprookje in één van zijn „opstellen en toespraken over literatuur en politiek”. Het nu op uw Departement gevoerde beleid zou ik met deze parabel willen vergelijken, en ik citeer uit een opstel van Günter Grass: „Wij kennen allen Andersen's sprookje en weten dat, als de keizer aan het hoofd van een lange processie zijn zogenaamde nieuwe kleren aan iedereen heeft geshowd, een kind met een naïef vingertje naar de keizer heeft gewezen en gezegd: „Maar hij heeft toch niets aan !”

Van Elewycck

Wat was er gebeurd ? Had het naïeve wijsvingertje het verstand uit zijn sluimering gwekt ? Had de heldere roep van een kind het tijdperk van de verlichting ingeluid ? Want nauwelijks had het kind gesproken of het volk vielen de schellen van de ogen. Allen vielen het kind bij. De mare vloog op snelle voeten door het land. De waarheid botte uit de bomen in de lente : hij heeft niets aan, niets, helemaal niets heeft hij aan !”

„Zoveel eenstemmigheid”, schreef Günther Grass, „had de keizer ontroerd maar toch dacht hij bij zichzelf: laat ik nu maar volhouden met de processie en dus droegen de kamerleden en zijn volledig kabinet de sleep die helemaal niet bestond. Hoe lang nog, burgers ?

De keizer is naakt. Er bestaat gewoon geen cultuurpolitiek. Precies nu ze er nodig is. Iedereen weet het, iedereen heeft er nare dromen van en de kinderen beginnen al met hun naïeve vingertjes te wijzen : maar hij heeft helemaal niets aan !

Ach, wat zou het mooi zijn als een bevrijdend gelach, als een periode van opklaring zou inzetten en deze politiek wegvaagde, haar in de grond deed verzinken ?”

Ik geef het u ter overweging. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, na de schier religieuze toon waarop collega Van Elewycck zijn tussenkomst in dit jaarlijks cultuurdebat beëindigt, zal ik proberen op wat meer zakelijke wijze de balans op te maken van het cultuurbeleid, dat gedurende drie jaren door de eerste Vlaamse Executieve is gevoerd.

Ik wil daar niet aan beginnen alvorens, namens mijn fractie, de verslaggever te feliciteren voor het vele werk dat hij moet besteden aan het altijd zeer uitvoerig weergegeven verslag, waarvoor hij dan ook onze dank verdient.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ook al kunnen we er niet onderuit dat ingevolge het gevoerde soberheidsbeleid de culturele begroting een vermageringskuur heeft moeten doorstaan, toch mag daaruit niet al te gemakkelijk worden afgeleid dat het culturele leven in Vlaanderen een duidelijk waarneembaar verarmingsproces heeft ondergaan. Niet om een polemieck op gang te brengen, wel om het positieve van het gevoerde beleid extra te onderstrepen, wens ik een aantal beleidsaspecten te behandelen die door een andere aanpak, de duidelijke signatuur van de Gemeenschapsminister van Cultuur dragen, tot goede resultaten hebben geleid.

Vooraan in deze beoordeling van een geslaagde beleidsomgeving staat de uitvoering van het theaterdecreet. De nieuwe theatercommissie stelt zich duidelijk onakankelijk ker op ten overstaan van de theaters; en richt zich gelukkig meer op een kwalitatieve instelling. Het beoordelingssysteem met inclusief de rode kaarten is een beleidsinstrument dat, niet zozeer als een stok achter de deur moet worden beschouwd, maar dat vooral kan aansporen tot bezinning over programmatie en wijze van opvoeren.

We bepleiten het consequent doortrekken van deze maatregelen. Daarnaast blijven we erbij dat het criterium van de eigen inkomsten duidelijk moet gedefinieerd en toegepast worden. Best kan daarbij vertrokken worden van een te bereiken minimum eigen inkomsten, bekomen uit het gemiddelde van de inkomsten van de theaters op grond van het voorafgaand speelseizoen. Tevens moet bij de subsidiëring van de theaters rekening worden gehouden met andere subsidie-inkomsten van provinciale of van gemeentelijke overheden, zij het dan dat deze laatste bijzonder schaars zullen zijn.

Ter concretisering neem ik het voorbeeld van het Reizend Volkstheater. Getroffen door een eerste „rode kaart” ziet de provinciale overheid in Antwerpen plotseling in dat dit reeds jarenlang zwalpend gezelschap best onttrokken wordt aan de zogezegd verstikkende provinciale bureaucratie.

Het gezelschap wordt omgevormd tot een VZW en komt daarmee in gelijke slagorde te staan met het merendeel van de andere theatergezelschappen, evenwel met dit niet te versmaden verschil dat de Provincie Antwerpen een jaarlijkse toelage blijft verstrekken van niet minder dan 25 miljoen. Vanaf hier ligt de lat met andere gezelschappen helemaal niet meer gelijk ! Het gaat hier ontegensprekelijk over een nieuwe vorm van theatergezelschap, te weten het pseudo-overheidstheater. Ik dring met de meeste klem aan opdat met deze totaal scheefgetrokken situatie zal worden rekening gehouden ! Ook mag de herstructurering niet worden ingeroepen om de fatale tweede „rode kaart” te ontlopen. De geloofwaardigheid van het zopas door mij geprezen beleidsinstrument, belichaamd door de door u ingestelde theatercommissie, staat hier op het spel. Ik bezweer de theatercommissie niet te wijken voor de indringende politieke druk die zal uitgeoefend worden. Het wordt een test-case.

Het tweede domein waarop met volvoering kan worden teruggeblikt is het balletleven. Het creëren van het Ballet van Vlaanderen is in dergelijke mate positief geëvolueerd dat het Ballet van Vlaanderen, zowel nationaal als internationaal een eigen gezicht heeft gekregen, dat zal toegegeven worden door vriend en tegenstrever.

Daarnaast is het betekenisvol dat een ander balletgezelschap, Rosas, dat in tegenstelling tot het Ballet van Vlaanderen, niet op traditie is georiënteerd, ook aanmoediging vanwege de overheid heeft mogen bekomen. Op het muzikaal vlak kan men terecht tevreden zijn over de omvorming van de Antwerpse Philharmonie tot de Philharmonie van Vlaanderen.

Naast het feit dat het orkest gered is — wat op zichzelf al betekenisvol is — mag ook rustig worden onderstreept, dat onder impuls van een dynamische leiding, die gezocht werd onder vooraanstaande managers uit de bedrijfs-wereld, en door de aanwerving van een talentrijk dirigent de Philharmonie van Vlaanderen ook een nieuwe artistieke impuls werd gegeven. De eerste resultaten zijn van die aard dat mag verwacht worden dat de Philhar-

Beysen

monie van Vlaanderen een mooie toekomst tegemoet gaat.

Om nog even in de Antwerpse sfeer te blijven, alhoewel iedereen zal toegeven dat Antwerpen de culturele hoofdstad van Vlaanderen is, wil ik ook wijzen op het goed functioneren van De Singel, wat ontgensprekelijk een verrijking inhoudt voor cultureel leven in Vlaanderen.

Goede punten voor het huidige cultuurbeleid kunnen ook gegeven worden aan het initiatief „culturen als burenen”, wat geleid heeft tot een wezenlijke bijdrage in de culturele integratie van de gastarbeiders.

Tenslotte wens ik, alvorens de probleemvelden van het cultuurbeleid aan te raken, te wijzen op het belangrijk feit dat in weerwil van alle crisisberichten die **daarrond** verspreid worden aan de fundamenteën van het bibliotheekwezen voorlopig niet werd geraakt, al zal men hierover van mening verschillen naargelang de spreker die op de tribune staat.

Hier draaien we meteen de bladzijde om en richten we ons naar wat ik aanduid als de culturele probleemvelden.

Als we de culturele probleemvelden toetsen aan de menigvuldige brieven van organisaties van allerlei slag, die stevast geloven dat hun sector de meest onmisbare schakel in het Vlaamse culturele leven is, dan zou men geneigd zijn voorop te stellen dat het cultureel beleid één groot probleemveld is. Wat mij bij het lezen van die memoranda steeds weer treft is het totaal gebrek aan bereidheid tot zelfkritiek van wege organisaties die er dermate van overtuigd zijn dat er een actieve behoefte bestaat aan wat zij aanbieden, dat de verantwoordelijk ken maar moeilijk kunnen begrijpen waarom de Gemeenschap hen zo „karrig” bedeeft met subsidies.

Het zou goed zijn dat deze organisaties een voorbeeld nemen aan diegenen die ingezien hebben dat ook de welzijnssector nood heeft aan een minimum van marketinggesteldheid. Grondig uitgewerkte antwoorden op kernvragen zoals : wat is de doelstelling, hoe probeer je ze te verwezenlij-

ken en wie probeer je te bereiken zou voor de niet-winstgevende instellingen ongetwijfeld nieuwe horizonten openen, die zouden aantonen dat niet alle heil van de overheid moet worden verwacht. Het spontaan tot stand komen van een VZW zoals Marketing en Welzijn toont aan dat de zojuist geformuleerde ideeën geen droombeelden zijn, wel integendeel. Als klankbord voor welzijnsorganisaties die vertrouwd willen gemaakt worden met de systematische aanpak die de marketing is, stelt men vast dat de nog jonge VZW Marketing en Welzijn meer aanvragen ontvangt dan er kunnen worden beantwoord.

Op een overzichtelijke wijze wens ik een aantal beleidsoriënterende opties toe te lichten betreffende wat ik aanduid als culturele probleemvelden.

De toepassing van het bibliotheekdecreet stelt ons jaarlijks voor een veelal verscheurende keuze. Met veel kunst en vliegwerk gelukt men er telkens weer in aan de belangrijkste noden tegemoet te komen. Ten gronde ontwijkt men echter de vraag of de toepassing van het bibliotheekdecreet nog verder ongewijzigd kan worden uitgevoerd, zoals in deze Raad die toen nog een andere naam droeg, een aanpassing werd goedgekeurd in wat wij nu in betere tijden noemen.

Volgend jaar zullen we ongetwijfeld opnieuw worden geconfronteerd met het probleem van de integrale toepassing van het bibliotheekdecreet. Het valt te voorzien dat, ingeval blijkt dat niet over extra-middelen zal kunnen worden beschikt, de mogelijkheid van de invoering van het reeds dit jaar aangekondigde maar niet toegepaste leesgeld opnieuw ter sprake zal worden gebracht.

In plaats van de idee van de invoering van leesgeld zo naar de prullemand te verwijzen, met de doodoener dat men daarmee aan een democratisch principe raakt, lijkt het mij geraadzamer eens te onderzoeken wat er desbetreffend in de ons omringende landen gebeurt. Nagegaan dient te worden welk reële invloed het invoeren van leesgeld op het leesgedrag uitoeft.

Het komt mij voor, maar het verdient

grondiger onderzoek, dat op voorwaarde dat de bijdrage gering is, waardoor geen sociale distorties worden veroorzaakt, de invloed zeer gering zou zijn. Anderzijds zou door het innen van een kleine bijdrage, het verschijnsel worden afgeremd van het uitlenen van boeken die niet worden gelezen.

Een tweede probleemveld situeert zich op het vlak van de culturele infrastructuur. Ik ga ervan uit dat er van nieuwe culturele infrastructuur nog alleen sprake kan zijn op voorwaarde dat de behoefte aan infrastructuur blijkt uit een studie. Het verdient veruit de voorkeur de beschikbare infrastructuur optimaal te benutten, liever dan nog nieuwe infrastructuur binnen te halen.

Dit standpunt geldt ook voor de Antwerpse Bourla-schouwburg. De inspanningen om dit ongetwijfeld cultuur-historisch waardevol gebouw ontgaan mij niet, maar ik vraag mij terdege af of de Vlaamse Gemeenschap moet redden, met een zwaar financieel impact, wat de Stad Antwerpen heeft afgestoten, gedreven als het Antwerps stadsbestuur was door blinde en vooral stijlloze bouwwoede.

In derde orde wens ik als probleemveld de socio-culturele instellingen eventjes onder de loupe te nemen.

Hier vertrek ik van de stelling dat als er geen geld is om de bestaande socio-culturele instellingen te subsidiëren, volgens de bij decreet vastgelegde criteria, men eerstens geen nieuwe initiatieven moet erkennen en subsidiëren en tweedens, men het „rode kaart”-systeem dat van toepassing is bij de theaters, ook moet invoeren voor de socio-culturele instellingen.

Trouwens, een onderzoek dringt zich op naar de verhouding tussen de overheidsinkomsten van deze instellingen en de eigen inkomsten evenzeer als naar de uitsplitsing van organisaties.

Op het terrein van de beeldende kunsten pleit ik ervoor dat op termijn een visie zou worden ontwikkeld, meer in het bijzonder met de initiatieven rond moderne kunst, vooraleer er een te grote versnippering is. Naast het op te richten museum voor moderne kun-

De heer E. Desutter (CVP), verslaggever over de materie culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, omschreef deze sector als een besparingsbegroting

sten te Antwerpen, zien we gelijkaardige initiatieven ontstaan in alle andere Vlaamse Provincies, op de Provincie Brabant na. Kan dat het werkelijk beleidsproject zijn ?

Tenslotte dring ik aan opdat men voor het muzikaal beleid naar de oprichting gaat van een muziekcommissie (cf theatercommissie), die onder meer de overheid zou adviseren over de Opera van Vlaanderen, het probleemgebied nummer één.

Het lijkt me de enige uitweg om ons voor de toekomst op gegronde wijze uit te spreken hoe het nu verder moet met de Opera voor Vlaanderen.

Het aanraken voor de probleemvelden beeldende kunst, opera- en theaterbeleid brengt ons tot het thema : de rol van de staat of de overheid in de kunst.

Uit zuiver liberaal standpunt moet de Staat zich niet met kunst bemoeien. De Staat moet wel infrastructuurbevorderend werken, moet de kunst fiscale gunstmaatregelen verlenen en

verder moet de Staat de sponsoring van de kunst aanmoedigen, via privé-organisaties of organisaties zoals de Nationale Loterij, het Gemeentekrediet en andere soortgelijke instanties.

Het is jammer dat in de huidige uitvoering van de staatsvorming onze actiemiddelen erg beperkt zijn ; dat wil echter niet zeggen dat we blijvend moeten ijveren opdat de uiteindelijke doelstelling, te weten de Staat niet de kans laten over kunst te oordelen, zou worden bereikt.

Als we het cultuurbeleid van de jaren tachtig vergelijken met dat van de jaren zeventig, dan valt alleen de financiële vergelijking negatief uit.

In de jaren '70 toen het nog goed ging, kreeg iedereen geld. Alles en nog wat werd gesubsidieerd, met het gevolg dat we nu niet alleen tot over onze oren in de schuld zitten, maar dat we daarenboven ferm moeten terugschreeven.

We hebben die verantwoordelijkheid op ons genomen, niet door zoals wel

eens wordt beweerd, in het wilde weg te sabelen in de subsidieuitgaven, wel met de bekommernis de werkgelegenheid in de culturele sector te vrijwaren en vooral ook met de zorg voor verdere eigentijdse ontwikkeling van onze culturele waarden.

Naar het ons voorkomt, is men daar behoorlijk in geslaagd, maar even duidelijk is het dat, willen we een cultuurbeleid voorbereiden dat geënt is op de 2 le eeuw, we resoluut moeten opteren voor een veel vrijer beleid, wars van administratieve rompslomp en van overheidsbetutteling, een meer op het initiatief gericht beleid, met veel zin voor experiment en vernieuwing.

Laten we de heilige huisjes ondermijnen en resoluut opteren voor een cultuurbeleid met minder overheidsbemoeiingen, maar met des te meer ruimte voor zelfontplooiing. **(Applaus bij de PW en de CVP)**

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, dames en heren, bij de bespreking van de jongste drie cultuurbegrotingen hebben wij, bij wijze van inleiding, steeds gepleit voor een beleidsverandering, voor het vervangen van het povere subsidiebeleid door een agressief cultuurbeleid, zoals de Franse Cultuurminister, Jack Lang, dat in oktober jongstleden nog omschreven heeft als „de” redplank voor het Europa der Tien onder de slogan : „L'Europe des Dix sera culturelle ou ne sera pas”.

Wij zullen vandaag dit betoog niet hernemen maar toch menen wij onze visie inzake globaal cultuurbeleid nog eens te moeten preciseren.

Wat mag de Vlaamse Gemeenschap, na ruim 150 jaar strijd om het behoud van zijn cultuur, in deze crisistijd verwachten van het cultuurbeleid ? Met andere woorden, welke dwingende eisen mogen wij stellen aan de hedendaagse cultuurpolitiek ? Wij menen dat het er drie zijn : continuïteit, openheid en toekomstgerichtheid. Continuïteit is belangrijk.

Door het feit dat bijna het hele cultu-

De Beul

reel werk in Vlaanderen uit de Vlaamse beweging is gegroeid – denken wij maar aan het Willemsfonds, het Davidsfonds, het Vermeylefonds, de Vlaamse Toeristenbond, de Stichting Lodewijk de Raet enzovoort – dient het cultuurbeleid rekening te houden met de tradities en bijzondere gevoeligheden uit het wederopstandings-tijdperk van onze Vlaamse Gemeenschap.

Volkszang, volksdans, zangfeesten en bedevaarten, die in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd een belangrijke rol hebben gespeeld, kunnen niet zomaar naar de voltooid verleden tijd worden verwezen. Deze volksmanifestaties kunnen perfect cultureel waardevol blijven op voorwaarde dat ze qua inhoud en vormgeving mee-evolueren met de tijd en aandacht opbrengen voor de verandering van het wereldbeeld, voor de metamorfose van de maatschappelijke weefsels.

Continuïteit betekent ook dat oude, beproefde warden zoals taal, landschap, natuur, cultureel erfgoed, gezinsmodel en een eeuwenoude onderwijservaring worden bewaard en doorgegeven.

Het instandhouden van de continuïteit mag ons evenwel niet uit het oog doen verliezen dat de wereld niet is blijven stilstaan in 1918 of in 1944. Vooral de jongste decennia is het wereldbeeld enorm veranderd. Waarschijnlijk zitten wij nu in wat wij de historicus Johan Huizinga parafraserend, zouden kunnen noemen „het herfsttij van het industriële tijdperk”, terwijl wij nog niet ten volle beseffen wat de post-industriële tijd ons zal brengen.

Johan Huizinga definieert het herfsttij der Middeleeuwen als volgt, ik citeer : „Het woekeren van oude, dwingende denkvormen over de levende kern der gedachte, het verdorren en verstijven van een rijke beschaving.”

Wij mogen de vergelijking gerust doortrekken en derhalve stellen dat een terecht cultuurbeleid niet maatschappij-bevestigend zijn kan. Het moet daarentegen ontevreden zijn met de realiteit, met de huidige we-

reld zelf. Het moet geloven dat verandering mogelijk is, dat de mens kan veranderen en het moet daarvoor opkomen, daarover prediken.

Nog belangrijker zijn openheid en toekomstgerichtheid. Wie toekomstgericht wil werken, wie een toekomst wil verzekeren voor onze cultuur – en onze cultuur, dat is onze identiteit, dat zijn wij zelf, ieder van ons en allen samen, vergeten wij dat vooral niet – die moet open staan voor wat rondom hem leeft, die zal oog hebben voor een wereld en een maatschappij, die veranderd zijn en worden door, ik noem maar op : wetenschappelijk onderzoek, nieuwe technologie die leidt tot een heel nieuw levenspatroon, het enorme impact van de massa-media, de onderwijsvernieuwing, de internationale politieke machtsverhoudingen – denken wij maar aan Europa dat niet langer het centrum is van de beschaafde wereld en aan de tegenstellingen niet alleen in Oost-West-richting, maar ook Noord-Zuid – de ontkerkelijking, de verstedelijking, de mobiliteit, de emancipatie van de vrouw, de veranderende samenlevingspatronen zoals éénoudergezinnen, gewoon samenwonen, LAT-verhoudingen, homofiele paren enzovoort.

Het cultuurbeleid moet met grote aandacht deze ontwikkelingen volgen en onze medeburgers begeleiden bij het zoeken naar een inzicht en een houding daartegenover. Dat betekent dat slechts weinig onderwerpen taboe kunnen zijn. Daat betekent ook bijvoorbeeld overwegen dat ouders met grotere kindeën in deze tijd geconfronteerd worden met problemen, waarvan hun eigen ouders niet eens het bestaan vermoed hadden, bij voorbeeld het drugprobleem.

Het cultuurbeleid moet dus inspelen op de noden, de waarden en de aspiraties van de Vlamingen die nu leven en nu op weg zijn naar de toekomst.

Een cultuurbeleid met oog voor continuïteit en openheid en gericht op de toekomst kan uiteraard niet zonder de daartoe vereiste inzet aan financiële en materiële middelen en het is dan ook godgeklagd dat wij het vandaag moeten beleven dat een autonome Vlaamse Regering, het bestaat jaar na

jaar, de cultuurkredieten af te bouwen, derwijze dat de cultuurautonomie, die wij zo moeizaam verworven en pijnlijk duur met het verkwanzelen van onze meerderheidspositie in de Belgische Staat betaald hebben, verwordt tot voorwerp van onze eigen schande.

Tegenover de crisis waarin onze Gemeenschap zich bevindt, tegenover het dreigende identiteitsverlies is een agressieve cultuurpolitiek nochtans dringend noodzakelijk. En men moet daarbij geen uitvluchten zoeken waar ze niet te vinden zijn. Samen met Jack Lang, de Franse Cultuurminister zeggen wij : „Les Européens doivent se pénétrer de l'idée qu'investir dans la culture, c'est aussi investir dans l'économie”.

Wie zou durven beweren dat investeren in een Vlaamse beeldindustrie economisch onproductief zou zijn ? Wat voor zin heeft het uit te pakken met Flanders' Technology en terzelfdertijd niet te investeren in het moderne medialandschap, domein bij uitstek van spitstechnologie. Wie zou durven beweren dat een gedurfde restauratiepolitiek in het domein van de monumentenzorg economisch niet te verantwoorden is ? Hetzelfde geldt voor de uitbouw en de valorisatie van ons toeristisch patrimonium, voor de toekomstgerichte opbouw van een eigentijds openbaar bibliotheekwerk enzovoort.

Men moet zich dus niet verschuilen achter economische argumenten. En zij die het globale tekort aan financiële middelen inroepen, handelen in wezen hypocriet, want zij weten dat de Vlaamse meerderheid in het nationale Parlement bij het stemmen van de Rijksmiddelenbegroting maar de moed moet hebben om recht te staan om alzo een einde te maken aan de uithongeringpolitiek die de nationale Regering voert.

Deze Vlaamse Raad zou in plaats van zich onledig te houden met masochistisch zelfbeklag, in het nationale Parlement moeten optreden als een echte vechtmachine opdat wij de geldmiddelen zouden krijgen onder meer voor een agressieve cultuurpolitiek.

Een agressieve cultuurpolitiek moe-

De Beul

ten wij kunnen voeren omdat wij zoveel te verdedigen hebben, onder meer de volgende punten.

Onze kunstenaars, die we de rol moeten kunnen laten vervullen, die typisch die van de kunstenaar is ; kritiek op de machtsuitoefening in om het even welke vorm, marginaal ten overstaan van de samenleving, excentrieke traditie en gevestigde oordelen of vooroordelen doorbrekend.

De internationale dimensie van ons cultureel bezig zijn ; de mogelijkheden geschapen door Vlaamse autonomie inzake culturele samenwerking (de culturele akkoorden, de Brakke Grond, de Taalunie), internationale samenwerking die wij broodnodig hebben om eigen onverdraagzaamheid en zelfgenoegzaamheid te doorbreken.

De culturele Groot-Nederlandse dimensie van de Vlaamse beweging : de culturele integratie met Nederland moet groeien van onderuit, door toenemende contacten op allerlei niveaus.

Hernieuwde aandacht voor de bescherming en de luister van de taal, het Nederlands.

Maar bovenal het veranderend beleven en cultureel instandhouden van de Vlaamse identiteit in het Europa der Culturen van morgen.

In het tweede deel van dit **begrotings**-betoog, mijnheer de Minister, willen wij in dit vierde jaar van de huidige legislatuur pogen een evaluatie te maken van het door u gevoerde beleid, waarbij wij in tegenstelling tot de heer Beysen andere parameters ter afweging zullen gebruiken :

1. de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve van 21 januari 1982 ;
2. het overzicht van de opdrachten waarmee sommige leden van de Vlaamse Executieve tijdens de eerste helft van 1982 werden belast ;
3. bij gebrek aan een officiële nota inzake cultuurbeleid, de beleidsvisie door de Minister voorgedragen ter gelegenheid van de dagen van de Vlaam-

se Gids op 12 september 1982 te Oostende.

Achtereenvolgens overlopen wij nu dus de veertien culturele punten, vermeld in de beleidsverklaring. Eerste punt, de financiële middelen. De financiële toestand was van meet af aan verre van rooskleurig. Terecht verklaarde de Minister in Oostende, wij citeren : „De erfenis woog zwaar op de begroting 1982 en wij werden geconfronteerd met bergen vaste toezeggingen en onbetaalde rekeningen”.

Bovendien was er weinig vooruitzicht op verbetering. De Minister stelde dan ook terecht, wij citeren andermaal : „Alhoewel het marktmechanisme niet toepasselijk is op culturele waarden moet de overheid een rationeel, zoveel mogelijk self-supporting beleid voeren, gestoeld op kostenbeheersing”. De Minister predikte het profijtbeginsel en verwachtte blijkbaar veel van sponsoring.

Thans, drie jaar later, kunnen wij alleen maar vaststellen dat de cultuurbegroting – weliswaar tegen de overtuiging van de Minister in, bepaalde stemmingen in de Executieve getuigen zulks – steeds maar afkalft. Het profijtbeginsel heeft inderdaad enige verplichte ingang gevonden, maar inzake sponsoring staat men eigenlijk nog nergens.

De evaluatie is dan ook negatief, met dien verstande dat heel de Executieve voor deze quotatie verantwoordelijk is.

Tweede punt, het openbaar bibliotheekwerk. Terwijl wij inzake openbaar bibliotheekwerk nog een heuse achterstand op te halen hebben in vergelijking met de ons omringende landen en zeker in vergelijking met de Scandinavische landen, werd de correcte uitvoering van het bibliotheekdecreet afgebroken.

De uitvoering van het decreet werd financieel afgebouwd met de crisisbesluiten van 1 juli 1982 en 7 maart 1984. Ook dit laatste besluit, mijnheer de Minister, beschouwen wij als een crisisbesluit omdat het technisch mede de uitvoering is van het eerste. Dit jaar kon een derde crisisbesluit slechts vermeden worden door de toe-

vallige en eenmalige recuperatie van 60 miljoen weddevoorschotten, die aan de gemeenten teveel werden betaald tijdens de vorige dienstjaren.

Volgend jaar komt het derde crisisbesluit er ongetwijfeld. Dit terwijl het openbaar bibliotheekwerk het kernstuk van een toekomstgericht cultuurbeleid zou moeten zijn in deze periode van crisis en toegenomen vrije tijd.

Onze evaluatie is dan ook zonder meer negatief.

Derde punt, de adviesorganen. In de beleidsverklaring van 1982 werd de rationalisatie van de adviesorganen aangekondigd, alsmede de oprichting bij decreet van een Centrale Raad voor het Cultuurbeleid. Heden 1985 zijn wij nog steeds in blijde verwachting van dit ten zeerste gewenste decreet. Wat de rationalisatie van de adviesorganen betreft is er zelfs geen poging ondernomen om – zoals de Raad van State het in zijn advies van 28 oktober 1982 stelt – voor een correcte toepassing van het Cultuurpact door middel van een decreet de vernieuwing van de adviesorganen te koppelen aan de vernieuwing van de samenstelling van de Vlaamse Raad. Onze evaluatie is hier dan ook negatief.

Vierde punt, het toerisme. Het toeristisch beleid stond zeer duidelijk op het prioriteitenlijstje van de Minister. Dat blijkt niet alleen uit het decreetgevend werk, maar ook uit de stijging van de kredieten : 156,3 miljoen frank in 1982 en nu initieel voor 1985 de som van 258,8 miljoen frank. Op drie jaar dus een stijging van 100 miljoen frank.

In dit domein werd heel wat decretaal werk gepresteerd. Denken wij maar aan het decreet tot oprichting van een Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme, het decreet op de logiesverstrekkende bedrijven en het decreet op de reisbureaus, dat eerst- daags in dit halfjaar zal worden goedgekeurd, evenals het decreet tot oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor Toerisme. Hier valt de evaluatie dus positief uit. Alleen wordt ze overschaduwed door de communautaire obstructie die de nationale Minister De Croo uitoefent, onder meer door de overheveling van een aantal voor

De Beul

het toerisme bevoegde ambtenaren te weigeren en door de nationale Regering ertoe aan te zetten bij het Arbitragehof de vernietiging te vragen van een aantal niet-onbelangrijke bepalingen van het decreet op de logies-verstrekkende bedrijven.

Vijfde punt, de ' monumentenzorg. Deze materie stond dan duidelijk weer niet op het prioriteitenlijstje van de Minister. Waar de beleidsverklaring van 1982 stelt dat de restauratie en de instandhouding van het onroerend patrimonium mede ten gunste van een omschakeling of een specialisering in de bouwwereld zal worden gestimuleerd, is daarvan niets in huis gekomen, wellicht ook omdat de sponsors, die volgens de Minister in Oostende verklaarde daarvoor maar moeten zorgen, niet kwamen opdagen.

In ieder geval dalen de kredieten voor monumentenzorg in de lopende uitgaven 1985 liefst met 48,74 procent en in de kapitaaluitgaven met 57,12 procent. Bovendien is de opdracht van de Executieve van 3 maart 1982 om dringend een decreet tot bescherming van de landschappen te ontwerpen niet uitgevoerd en, wat nog erger is, de Minister heeft zelfs niet eens de tijd gevonden om, twee jaar na het tot stand komen van het decreet van 4 maart 1983 tot bescherming van het roerend cultureel patrimonium, de uitvoeringsbesluiten ervan te laten opmaken. De evaluatie is hier dus zonder meer negatief.

Zesde punt, de samenlevingsopbouw. De samenlevingsopbouw, culturele materie omwille van de vormingsaspecten in verband met mondigheid, zelforganisatie en actiegerichte werking, moest volgens de beleidsverklaring van 1982 bij decreet worden geregeld. Zulk decreet is er niet gekomen. Wel heeft de Minister ter zake een beleidsnota uitgewerkt die wij konden appreciëren en dienovereenkomstig de sector geherstructureerd met de oprichting van VIBOSO en de provinciale RISO's.

Globaal genomen zijn de kredieten van 62,8 miljoen frank in 1982 tot 83 miljoen frank voor 1985 gestegen, wat

vergelijkenderwijze niet zo slecht is. Alleen moet worden opgemerkt dat het nominatim per provinciale RISO inschrijven van kredieten de sector afgelopen jaar 5,7 miljoen frank gekost heeft en dat is een onvergeeflijke schoonheidsfout. Onze positieve evaluatie hier, dient dan ook met eenzelfde schoonheidsvlek te worden geneeerd.

Zevende punt : de volwassenenvorming. Hier voorzag de beleidsverklaring van 1982 de spoedige realisatie van een decreet inzake ontwikkelingswerk. Dit decreet is er nog niet, maar daartegenover dient gezegd dat de vier bestaande decreten inzake volwassenenvorming waaraan, zoals de Minister in Oostende zei, vooral de CVP veel belang hecht met het oog op de uitbouw van haar structuren, ruim werden uitgevoerd. Van 747,5 miljoen frank lopende uitgaven in 1982 stijgen de kredieten in 1985 tot 1 miljard frank en 55 miljoen frank, wat zeker niet onaardig is.

Onze evaluatie is hier dan ook positief, al blijven wij wachten op het zogenaamde vijfde decreet.

Achtste punt : de middenstandsopleiding. Middenstandsopleiding is duidelijk een liberale prioriteit en werd derhalve zeer degelijk aangepakt, zoals blijkt uit de stijging van de kredieten van 644,6 miljoen frank in 1982 naar 854 miljoen frank voor 1985. Onze evaluatie kan hier niet anders zijn dan positief.

Negende punt : de beroepsopleiding. De beroepsomscholing en -bijscholing in de scholen van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling, confronteerde de Minister aanvankelijk met een tekort van 200 miljoen frank. Hij vond echter het ei van Columbus terug en verving het vroeger geldende systeem van verschillende vergoedingen voor het bijwonen van RVA-cursussen door aan elke cursist dezelfde vergoeding van 40 frank per uur te geven.

Door deze simpele ingreep konden de kredieten op een status-quo worden behouden en toch konden een aantal nieuwe cursussen worden uitgebouwd. Alleen ontbreekt ons nog het door de Minister in Oostende aange-

kondigde plan voor een gecoördineerd systeem inzake beroepsopleiding. Evaluatie onvermijdelijk positief.

Tiende punt : het jeugdbeleid. Ook hier presteerde de Minister niet onaardig. Waar zijn voorgangers niet in slaagden, met name het opnieuw leven blazen in de verkommerende jeugdtraad voor de Vlaamse Gemeenschap en het decretaal regelen van de subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties alsmede van de erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra, wist hij dit noodzakelijke en reeds jaren aansleepende werk tot een goed einde te brengen en dit tot tevredenheid van al diegenen die objectief om het jeugdbeleid bekommerd zijn.

Zou de Minister er ook nog in slagen bij decreet een algemene regeling te laten treffen voor de overheidsbijdrage tot de vorming en begeleiding van de jeugd buiten schoolverband, dan zouden wij hem werkelijk moeten gelukwensen. Evaluatie hier positief.

Elfde punt : de sport. De beleidsverklaring van 1982 is ter zake uiterst beknopt : sportinitiatieopleiding en medische begeleiding verder ondersteunen, wat gelet op de begrotingscijfers geredelijk ook gebeurde, een wijziging van de huidige decretale regeling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar, maar daar is blijkbaar nog niet veel van gekomen. Evaluatie eerder positief.

Twaalfde punt : het mediabeleid. Of het mediamonopolie moet worden doorbroken laat de beleidsverklaring van 1982 wijselijk in het midden bij gebrek aan consensus ter zake in de Executieve.

De Voorzitter : Mijnheer De Beul, gaat u nu over het mediabeleid spreken ?

De heer A. De Beul : Ik zal daar morgen niet meer op terugkomen, maar deze materie betreft toch ook een punt uit de beleidsverklaring van de Executieve van 1982. Daarom dacht ik dat dit hier op zijn plaats was.

De Voorzitter : De Minister kan daarop dan morgen antwoorden.

De heer A. De Beul : Akkoord, omdat ik het mediabeleid in het totale overzicht niet kan negeren.

Ik ga dus verder met onze bedenkingen inzake het mediabeleid.

In de beleidsverklaring van 1982 wordt ook formeel gesteld dat er een Mediaraad moet komen en dat de niet-openbare radio's decretaal moeten worden geregeld.

Het decreet op de niet-openbare radio's is bijna drie jaar oud en de erkenningen beginnen na een moeizame lijdensweg in het Belgisch Staatsblad te verschijnen, wat nog niet inhoudt dat de moeilijkheden met de frequentietoewijzingen van de baan zijn, maar dat lukt ook wel.

Het decreet tot oprichting van een Vlaamse Mediaraad staat na drie jaar wachten dan eindelijk wel in de commissiesteigers, maar nog steeds wachten wij met spanning op de globale nota inzake mediabeleid, welke in opdracht van de Vlaamse Executieve reeds in juni 1982 klaar had moeten zijn.

Wij moeten dus de tekst van Oostende raadplegen. Deze is ter zake betekenisvol. Wij citeren de Minister :

„De BRT heeft geen wettelijk, doch een feitelijk monopolie. Wij zijn bezig dit ongedaan te maken. Om ons doel te verwezenlijken bestaan er verschillende mogelijkheden, vanaf een bijscholing tot een totale breuk.

1. Binnen de BRT en meer bepaald de nieuwsdienst een meer evenwichtige verdeling van de sleutelposities.

2. De uitbreiding van de zendtijd voor de zendgemachtigde verenigingen. Binnen de mogelijkheden van het decreet hebben wij reeds een verruiming van 5 % doorgedrukt. Op 1 januari 1983 doen wij daar nog 20 % bovenop, een paar jaar later nog eens 25 %, aldus bereiken wij 75 % van de toegelaten zendtijd in 1983 en 100 % in 1984.

3. De erkenning van de niet-openbare radio's. Verder wordt er dan nog gesteld dat er binnen afzienbare tijd een oplossing zal moeten worden gevonden voor, wij citeren : „De reclame, de

commerciële televisie, het verzoek van privé-firma's om via de kabel TV-programma's uit te zenden, de Nederlandse uitzendingen van RTL”.

Afgezien van het loslaten van enkele honderden vrije radio's op de goeemeente en het feit dat RTL-Nederlandse uitzendingen de pas werden afgesneden, valt er niet veel positiefs op het krediet van de Minister te schrijven. Op de debetzijde ziet het er anders uit. De afbouw van de BRT-begroting is ronduit nefast, om de redenen die wij u hebben uiteengezet in onze interpellatie van 27 november jongstleden en die wij hier niet zullen herhalen.

Nefast is ook heel de sfeer van wantrouwen en verdachtmaking die met uw medewerking rond de BRT wordt geweven en die in feite alleen maar een uiting is van politieke frustraties, die de bevolking wezenlijk koud laten. Het hoeft dus niet gezegd dat onze evaluatie hier volledig negatief is.

Dertiende punt : Brussel. In de beleidsverklaring van 1982 wordt de nadruk gelegd op het goed doen functioneren van de Nederlandse Commissie voor de cultuur als speerpuntinstrument voor het promoveren van de Vlaamse Gemeenschap in de Brusselse agglomeratie.

De Minister heeft hier duidelijk op ingespeeld door zijn bijzondere zorg voor de begroting van het NCC, die heel wat kredieten opslorpt. Bovendien heeft de Minister door zijn „Richtnota Cultuurbeleid Brussel” en zijn jongste nota aan de Vlaamse Raad met een „Uitnodiging tot een grondig debat over het cultuurbeleid te Brussel”, blijk gegeven van een oprechte bekommernis om de situatie in onze Vlaamse Hoofdstad. Onze evaluatie is dan ook positief.

Veertiende punt : het buitenlands cultuurbeleid. Conform de beleidsverklaring van 1985 werd het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Betrekkingen operationeel gemaakt maar de efficiënte werking ervan wordt afgeremd door het geleidelijk verminderen van de ter beschikking gestelde dotatie.

Volgens de beleidsverklaring moest er

ook aandacht worden geschonken aan die onderdelen van de ontwikkelings-samenwerking, die behoren tot de bevoegdheid van de Gemeenschap. Hiervan hebben wij bijna niets gemerkt.

Ook het opzet om te komen tot een algemeen Commissariaat-generaal voor Buitenlandse Zaken van de Vlaamse Gemeenschap is bij plannenmakerij gebleven.

Grote verwachtingen werden dus niet waar gemaakt. Het enige lichtpunt in deze materie is nog het saneren van het cultureel centrum „De Brakke Grond” te Amsterdam en het operationeel worden van de Taalunie, maar voor het overige is het hekken aan de oude stijl blijven hangen, wat uiteraard een gemiste kans is om Vlaanderen in de wereld beter te verkopen zowel cultureel als anderszins. Onze evaluatie neigt hier dus onvermijdelijk naar het negatieve.

Mijnheer de Minister, tot zover deze evaluatie, waarbij wij het aan uzelf overlaten om de balans te maken.

Deze evaluatie is uiteraard onvolledig. Zo hebben wij het niet gehad over de filmsector, de sector muziek en lyrische kunsten noch over de sector beeldende kunsten en musea. Eerlijkheidshalve moeten wij aanstippen dat u precies in deze sectoren bepaalde verwezenlijkingen tot stand gebracht hebt die op uw palmares mogen prijken.

Wij denken hierbij aan het opnieuw lanceren van het „Koninklijk Ballet van Vlaanderen”, het geslaagde omvormen van „De Philharmonie van Antwerpen” tot de VZW „De Philharmonie van Vlaanderen”, de uitbouw van het langverwachte museum voor hedendaagse kunst te Antwerpen, de betoelaging van de Zoo te Antwerpen en het invoeren van een nieuwe subsidieregeling voor de culturele films. Ook deze zaken moeten in de balans worden gebracht.

Onze conclusie, mijnheer de Minister, is in ieder geval dat u nog minstens vier jaar nodig heeft om de beleidsverklaring van 1982 volledig waar te maken en bovendien dat u absoluut nog eens een cursus zult moeten vol-

De Beul

gen in de zin van „Hoe overtuig ik mijn politieke vrienden ervan dat voor een cultuurbeleid, die naam waardig, veel meer centen nodig zijn” ! (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Breyne heeft het woord.

De heer P. Breyne (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in deze uiteenzetting wil ik namens mijn fractie, na de verslaggever te hebben gefeliciteerd met zijn uitstekend verslag, in hoofdzaak drie onderwerpen behandelen :

1. de tewerkstelling in de culturele sector ;
2. de aandacht voor de kansarmen, die in dit ontwerp van begroting meer tot uiting zou moeten kunnen komen ;
3. de plannen van de Minister in verband met de basiseducatie.

Het lijkt er allicht op dat ik in herhaling val, want ook de vorige jaren heb ik gepleit voor het behoud van de tewerkstelling in de culturele sector en voor prioritaire aandacht voor de kansarmen.

Wat het behoud van de tewerkstelling betreft, is het ons uiteraard niet ontgaan dat in het ontwerp van begroting voor de Vlaamse Executieve een artikel is opgenomen, waarop overigens 25 miljoen frank staat ingeschreven, ten behoeve van het behoud van de tewerkstelling in bestaande initiatieven.

De inschrijving van een dergelijk krediet en het feit dat de Vlaamse Executieve via dit begrotingsontwerp uiting geeft aan haar bekommernis om de tewerkstelling ook in de culturele sector te beveiligen, kan alleen maar worden toegejuicht.

Niettemin roept deze inschrijving in de begroting meteen ook een aantal vragen en bedenkingen op. Allereerst : mijn fractie wenst van u, mijnheer de Minister, te vernemen hoe u dit krediet wenst te besteden.

1. Welke initiatieven kunnen op dit krediet een beroep doen ? Kunnen dit ook initiatieven zijn die reeds onder een decretale regeling vallen ?

2. Wie zal uiteindelijk de beslissing nemen in verband met de verdeling van dit krediet en welke inspraak zal daarbij aan de culturele sector – ik denk met name aan de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling – worden geboden ?

3. Wat betekent hier „behoud van de tewerkstelling” ? Moeten die initiatieven die op dit krediet een beroep wensen te doen, eerst overgaan tot afdankingen alvorens zij in aanmerking komen ?

Inderdaad, het is bekend, mijnheer de Minister, dat een aantal kredieten in uw begroting nogal werden onderschat. Ik zal u daarvan een aantal voorbeelden geven.

1. De kredieten voor de culturele centra.

a. Voor 1985 is ruim 2,5 miljoen frank te weinig ingeschreven op de begroting opdat de wedden van de 50 cultuurfunctionarissen in de 41 erkende culturele centra betoelaagd zouden kunnen blijven.

b. Voor de zes culturele centra die over hun erkenningsaanvraag een positief advies van het Erkenningscollege meekregen en de 5 centra die eveneens positief werden beoordeeld met betrekking tot de gevraagde rangverhoging, ontbreekt elk krediet.

c. De werkingskredieten van FeVeCC zelf – 3,5 miljoen frank in 1984 – werden met 0,5 miljoen frank of 14 procent verminderd. Deze vermindering heeft een rechtstreeks gevolg voor de tewerkstelling in de Federatie zelf.

Het is begrijpelijk, mijnheer de Minister, dat de culturele centra zelf tegen deze besnoeiingen hebben geprotesteerd. Ik meen te mogen zeggen dat de bestaande culturele centra ernaar gestreefd hebben om in goede verstandhouding en in overleg met de bestaande sociaal-culturele initiatieven en organisaties hun taak tot ondersteuning van het sociaal-culturele leven te vervullen. Of is het precies deze verstandhouding waarvoor ze nu worden bestraft ? Bovendien hebben zij door hun werking een nieuw en ander publiek bij het gemeentelijk culturele leven weten te betrekken.

Overigens geven de besnoeiingen in de sector van de culturele centra mijn fractie een andere reden tot bezorgdheid. Men kan zich terecht gaan afvragen of men de budgettaire problemen niet wil gaan oplossen op de rug van de steden en gemeenten.

Zoals reeds voor de bibliotheken gebeurde, wordt er thans blijkbaar opnieuw op gerekend dat de gemeentebesturen ditmaal voor de culturele centra het tekort zullen bijpassen. En dat terwijl hoe dan ook de subsidiëring, bij decreet voorzien, maar een gering percentage uitmaakt van wat het functioneren van een middelgroot cultureel centrum – werking, onderhoud, enzovoort – aan de gemeentebesturen kost en dus rustig kan worden gesteld dat de gemeentebesturen zelf ruimschoots hun deel bijdragen.

Wat betreft de culturele centra, zou ik terloops nog het volgende willen zeggen.

De toepassing van het koninklijk besluit van 4 juli 1975 brengt met zich mee dat de Minister vóór 1 januari 1985 moest beslissen over voorstellen tot nieuwe erkenningen en vragen tot rangverhoging, die in de loop van 1984 gunstig werden geadviseerd.

Vandaag 20 februari werden de elf betrokken gemeentebesturen nog steeds niet geïnformeerd of hun erkenning al dan niet ingaat of 1 januari 1985. Het is de Gemeenschapsminister wellicht niet onbekend dat zijn collega van Binnenlandse Aangelegenheden geen uitbreidingen van gemeentelijke kaders in functie van culturele centra aanvaardt, zonder een erkenning of rangverhoging van uwentwege.

Het uitblijven van uw beslissing brengt mee dat er erg veel tijd – gelet op de verschillende stappen die een gemeentebestuur dient te nemen om tot aanwerving te kunnen overgaan – verloren gaat om de minimale kaderbezetting van de betrokken gemeentelijke culturele centra in te vullen. Niet alleen tewerkstellingskansen, maar evenzeer de werking van de culturele centra, worden op deze wijze onrecht aangedaan. Kan de Minister mij de ware toedracht van het uitblijven van zijn beslissing toelichten ?

Breyne

Het decreet van 28 januari 1981 voorziet middelen voor de **pedagogisch-didactische** uitrusting van de culturele centra. Tot op heden ontbreken de uitvoeringsbesluiten. Voorziet de Minister in 1985 – na 4 jaar – de uitvoering van dit decreet. Zo niet, welke zijn de problemen die zich hierbij voordoen ?

Een systematische opleiding voor cultuurfunctionarissen ontbreekt nog altijd, net als deze van jeugdwerker. De leergangen sportfunctionaris en bibliothecaris hebben hun nut en rendement zeker bewezen. Acht de Minister het evenzeer wenselijk dat een dergelijke, goed uitgebouwde leer-gang van start kan gaan ? Hoe snel wordt dit eventueel gepland ?

Wat betreft het bibliotheekwerk, maak ik graag terloops nog de volgende opmerking.

Wij acteren de verklaring van de Minister in de Commissie waarbij hij de uitvoering verzekert van het zogenoemde crisisbesluit van 1 juli 1982, met name het behoud van 85 procent van de weddetoelagen en de toelating de personeelsformaties in te vullen tot 80 procent.

Hoewel de administratie van het openbaar bibliotheekwerk – naar ik verneem – vlot weet samen te werken met de gemeentebesturen, blijft het te betreuren dat de **wedde-voorschotten** met grote vertragingen worden uitbetaald.

De RVA-opleiding tot bibliothecaris blijft mij beroeren. Op welk niveau werden tot op heden cursussen en examens ingericht, hoeveel deelnemers en hoeveel geslaagden waren er ?

Is er reeds een dergelijke RVA-cursus gestart die equivalent is aan de driejarige opleiding in een bibliotheekschool ? Hoeveel cursisten zijn daarbij betrokken ? Is er op het vlak van programmaopbouw overleg geweest met het Ministerie van Onderwijs ? Dat zijn een aantal vragen, waarop wij graag een antwoord kregen.

Mijnheer de Minister, thans kom ik terug op mijn algemene **gedachten-**

gang in verband met de tewerkstelling, en wil ik het meer bepaald hebben over het decreet inzake het ontwikkelingswerk, het zogenaamde 5de decreet, waaraan u werkt.

In afwachting van een realisatie van dit decreet blijven de organisaties, die straks onder dit decreet zullen vallen, gesubsidieerd op basis van het **KB** van 1962. De kredieten daartoe werden vorig jaar reeds verminderd en bedragen ook dit jaar minder dan in de oorspronkelijke begroting 1984. Nochtans zijn verschillende organisaties reeds moeten overgaan tot afdankingen en andere zullen de komende weken en maanden wellicht voor een soortgelijke beslissing komen te staan.

– Mevrouw G. Devos, Eerste-Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

3. Wat de toepassing van de decreten in het vormingswerk betreft, is het juist dat de kredieten hier in absolute cijfers een jaarlijkse stijging vertonen. Deze stijging is evenwel nauwelijks voldoende om de toename van de werking te volgen, laat staan dat ze voldoende zou zijn om de bij komende erkenningen te honoreren, zonder dat zulks ten nadele zou zijn van de bestaande initiatieven.

Hierbij aansluitend wens ik te verneem waarom er geen initiatief werd genomen om, zoals in de welzijnssector, de culturele sector te laten genieten van het Interdepartementeel Begrotingsfonds.

4. Het is tenslotte bekend dat u werkt aan nieuwe criteria voor de subsidiëring van de jeugdhuizen. Ook door deze criteria kan tewerkstelling in het gedrang komen en dan nog wel juist en alleen in die jeugdhuizen die werken met kansarme jongeren.

Dat brengt mij meteen tot het tweede aandachtspunt van mijn fractie namelijk de prioriteit die moet gegeven worden aan de kansarmen.

Ik heb hier zoëven verwezen naar de nieuwe criteria voor de jeugdhuizen. Door deze criteria dreigen een veertiental jeugdhuizen, die goed werk leveren met kansarme jongeren, zoals bij voorbeeld migranten, de tweede vrijgestelde te moeten opzeggen. Ik

kan mij niet voorstellen dat precies deze uitgaven – op een moment waarop nieuwe initiatieven worden genomen waarvan de noodzakelijkheid kan worden betwist – voor de Vlaamse Gemeenschap onoverkomelijk zouden zijn.

Eenzelfde fenomeen moeten we vaststellen in de sector van de Samenlevingsopbouw. De hervormingen die u in deze sector heeft doorgevoerd hebben ertoe geleid dat heel wat middelen worden opgeslorpt door de nieuwe structuren die opgezet worden. Het werk zelf, de organisaties die zich te velde met de samenlevingsopbouw en het buurtwerk bezighouden, hebben het echter met heel wat minder moeten doen. Met het bijblad 1984 werd overigens nog een deel van het oorspronkelijk krediet, dat toch al status quo, was gebleven, elders besteed.

Ten slotte maar niet in het minst, mijnheer de Minister, moet ik u opnieuw wijzen op de onderschatting van het krediet voor de initiatieven vorming werkende jongeren en kansarme jeugd. Zowel in 1982, 1983 als 1984 hebben wij moeten vaststellen dat de oorspronkelijke kredieten voor deze initiatieven onderschat werden. Telkens hebt u bij bijblad deze kredieten – zij het dan in onvoldoende mate – moeten verhogen. Onvoldoende, want precies deze initiatieven kennen, omwille van de grote jeugdwerkloosheid, een enorme toename in hun werking. Op dit vlak, mijnheer de Minister, wenst mijn fractie, van u een duidelijke bereidheid te horen, dat dit krediet, zo mogelijk reeds bij de komende budgetcontrole door de Vlaamse Executieve aangekondigd, aan de realiteit zal worden aangepast en dus minstens met 20 procent zal worden verhoogd.

Wat het jeugdbeleid in het algemeen betreft had ik nog graag volgende bemerkingen gemaakt.

De goedgekeurde decreten voor speelpleinen en jeugdverblijfscentra zijn een stap vooruit. Deze vernieuwde regeling is niet voor zijn tijd gekomen en houdt nieuwe kansen in voor een dynamisch lokaal speelpleinbeleid. Wellicht zal een evaluatie na het eerste toepassingsjaar – 1985 – vrijkend zijn. Het is immers momenteel

Breyne

nog niet duidelijk hoeveel initiatieven, die in de vroegere regeling uit de boot vielen, nu wel zullen opgenomen zijn.

De kwaliteit van de Vlaamse speelpleinwerking staat of valt echter met de speelpleinmonitoren, met de begeleiders. De basisvorming van deze jeugdverantwoordelijken omvat momenteel 60 uur cursus en 60 uur stage.

De relevantie van dergelijk attest blijft een probleem. Nog meer problematisch zijn de attesten „voortgezette vorming” en „vorming instructeur”.

Vragen bij deze drie types van vorming zijn de volgende.

Dienen de attesten en de daarmee gepaard gaande cursusinhouden al dan niet in functie van de sectoren, onder meer speelpleinwerk, geheroriënteerd en geherwaardeerd te worden ?

Welke zijn de opdrachten van de overheid en welke zijn de opdrachten van de private sector ?

Is er een specifieke visie op de vorming van jeugdwerkers in het vrijwilligheids- of voor professionele jeugdwerker ?

Naast de organisatorische en strategische problemen bij het opzetten van dergelijke cursussen bereiken mij ook onrustwekkende berichten met betrekking tot de dalende attractie van deze cursussen naar kandidaat-jeugd-leiders, -speelpleinmonitoren, -jeugdwerkers. Vanuit het lokale jeugdwerk wordt mij immers een dalende trend gesignaleerd wat betreft het aantal gevolgde cursussen en cursusedagen.

Kan de heer Gemeenschapsminister deze geruchten bevestigen ? Welke is momenteel de stand van zaken in verband met de attesten en de inhouden, evaluaties, programmatie van de drie genoemde vormingscursussen en welke zijn de intenties om het volgen van basiscursussen, cursussen „voortgezette vorming” en cursussen „vorming instructeur” te bevorderen ?

Een andere beleidsoptie, namelijk wat blijkt uit artikel 7 1.01.02 „aanloop van terreinen en gebouwen, ge-

schiktmaking of constructie van gebouwen voor de jeugd” blijft vragen oproepen. In de commissiebespreking werd de vraag gesteld welke Gemeenten die door de Gemeenschapsminister uitgenodigd werden zich eventueel kandidaat te stellen voor de bouw van een kleinschalig polyvalent jeugdcentrum een aanvraag indienden. De Gemeenschapsminister deelde toen mee dat er nog geen aanvragen binnengekomen zijn.

Naast Gemeentebesturen die mij bevestigden wel degelijk een aanvraag te hebben ingediend, verscheen in het Bulletin van Vragen en Antwoorden een lijst van Gemeenten die een aanvraag indienden en een lijst van Gemeenten die geen aanvraag indienden ofwel niet in aanmerking kwamen.

Naast de criteria en de toewijzingsnormen wou ik van de Minister vernemen of er naast het bouwen van dergelijke centra ook gedacht wordt aan de overname van bestaande centra. Deze overname-procedure wordt naar ik verneem gehanteerd in onderhandelingen met betrekking tot overname van Stedelijke sportcentra door BLOSO. Graag kreeg ik daarover ook een antwoord van de Minister.

Een derde onderdeel van mijn uiteenzetting handelt over uw plannen en uw beleidsnota in verband met de basiseducatie.

In de eerste plaats wens ik een voorafgaande opmerking te maken : welke mogelijkheden, met name financiële mogelijkheden, heeft de Minister om deze plannen in werkelijkheid om te zetten ?

Het moet mijns inziens van meetaf duidelijk zijn dat daartoe bij komende financiële middelen zullen moeten worden gevonden. In het licht van wat ik hier eerder heb gezegd lijkt het mij onmogelijk de financiële middelen af te nemen van de andere initiatieven, die onvoldoende of met moeite aan hun trekken komen.

Wat de nota in verband met basiseducatie – zoals zij tot op heden bekend is – betreft, wens ik van de gelegenheid gebruik te maken om de Minister te informeren over de inzichten van mijn fractie ter zake.

Vooreerst lijkt het ons noodzakelijk de doelgroep, zoals deze in de beleidsnota naar voor komt, duidelijker te specificeren. De vraag rijst immers of met de omschrijving „volwassenen met lage scholingsgraad dit wil zeggen minder dan lager secundair onderwijs” men niet het risico loopt van de minst kanslozen, bij voorbeeld die zelfs niet over een getuigschrift van het lager onderwijs beschikken, te verwaarlozen. Bovendien heeft de beleidsnota ook ons inziens onvoldoende aandacht voor de maatschappelijke oriëntatie, namelijk het inzicht in het maatschappelijk gebeuren, de vaardigheid om erin te functioneren, als doelstelling van de basiseducatie.

De beleidsnota heeft, naar ons oordeel, onvoldoende aandacht voor de noodzakelijke, systematische continuïteit in de basiseducatie. Overigens ontbreekt in de nota een aangepaste vormingsmethodiek. De nota volgt een nogal schoolse methodiek, die precies onaangepast is gebleven.

Omwille van de continuïteit bepleiten wij dan ook met kleur de samenwerking met de verenigingen en organisaties, die reeds jarenlang, continu, aan basiseducatie doen.

Wanneer de Minister er dan ook aan denkt op dit vlak, initiatieven te nemen, kan dit voor ons dan ook slechts gaan om de drie volgende.

1. Een beperkt aantal experimenten, waarbij van meetaf aan een evaluatie is ingebouwd, die het mogelijk maken deze initiatieven bij te sturen en te corrigeren.

2. Om experimenten, in samenwerking met en op initiatief van het verenigingsleven, die op dit vlak, zoals gezegd, over een belangrijke ervaring beschikken.

3. Op experimenten, waarvoor de nodige financiële middelen en mogelijkheden voorhanden zijn, opdat niet alleen kwalitatief voldoende garanties zouden worden geboden, maar ook opdat precies diegenen die men wil bereiken, gestimuleerd zouden worden van deze initiatieven gebruik te maken.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde colle-

B r e y n e

ga's, een aantal vragen en bedenkingen, die ik in verband met dit begrotingsontwerp, namens de CVP-fractie, heb willen maken.

Mijn fractie realiseert zich wel dat de middelen waarover de Vlaamse Executieve beschikt niet van aard zijn om op alle vragen vanuit de culturele sector in te gaan. Reden te meer, dachten wij, om ook in de culturele sector niet alleen te spreken over prioriteiten, maar deze ook aanwijsbaar – en waar kan dit beter dan in de begroting – vast te leggen.

Over deze prioriteiten die wij hebben gesteld, namelijk het behoud en de verbetering van de tewerkstelling – niet omwille van de tewerkstelling op zichzelf maar omdat ze veelal precies beantwoordt aan duidelijke behoeften – en het verlenen van voorrang aan diegenen die het werkelijk nodig hebben, kan meen ik, iedereen het eens zijn. Van u verwachten wij, mijnheer de Minister, dat u in uw antwoord zal meedelen op welke wijze u deze prioriteiten zal realiseren.

De Voorzitter : De heer Van Steenkiste heeft het woord.

De heer Roger Van Steenkiste (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, als lid van de Vlaamse Raad heb ik kennis genomen van het ontwerp van begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985.

Onze aandacht ging hierbij meer in het bijzonder naar de posten die betrekking hebben op de culturele centra.

Het is mij opgevallen dat de kredieten die werden ingeschreven onder Sectie 40, artikel 33.06.02 en artikel 43.01.02, onvoldoende zullen zijn om de werking van de 41 erkende culturele centra te betoelagen, conform het decreet van 16 juli 1973. Wij menen dat nieuwe erkenningen en verhogingen van rang evenmin in 1985 zullen kunnen worden toegestaan, zelfs wanneer de dossiers reeds gunstig werden geadviseerd. De weddetoelagen van

de cultuurfunctionarissen zijn belangrijk. Zo is, bij voorbeeld, raken aan de weddetoelagen van de cultuurfunctionarissen nefast voor het personeelsbestand, maar ook voor de werking van het cultureel centrum.

– De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.

Als er geen of onvoldoende toelagen worden toegekend en er geen educatief personeel in vast dienstverband kan worden aangeworven wordt het cultureel centrum onvoldoende renderend, om niet te zeggen „onthoofd”. Wij menen zelfs dat dit zodanig waar is, dat wij zouden durven stellen dat men geen bouwtoelagen zou mogen toekennen vooraleer er een eerste belofte van weddetoelage is toegekend.

Verder menen wij te hebben vastgesteld dat er inderdaad geen kredieten werden voorzien die zouden moeten toelaten de didactisch-pedagogische uitrusting van de culturele centra te betoelagen. Hierdoor kan er geen gevolg worden gegeven aan het desbetreffend decreet van 28 januari 1981. Schept dit decreet enkel veel verwachtingen en houdt zijn wezenlijke inhoud slechts beloften in ? Kan het decreet van 28 januari 1981 niet worden uitgevoerd omdat de uitvoeringsbesluiten, méér dan vier jaar later, nog niet verschenen zijn ? Vindt deze vertraging haar oorzaak in financiële redenen ? Enkel in financiële, of ook nog in andere redenen ? De inrichters hebben er in elk geval geen boodschap aan.

Ook zien wij dat de subsidie aan de Federatie van Erkende Culturele Centra met 500.000 frank werd verminderd. Wij weten hoe de Gemeenschapsminister deze vermindering van 3,5 miljoen frank naar 3 miljoen frank verantwoordt. Wij weten ook met welke argumenten de Federatie van Erkende Culturele Centra de argumentatie van de Gemeenschapsminister weerlegt. In elk geval is het zo dat tussen 1981 en 1985 de werking toenam en het aantal aangesloten centra méér dan verdubbelde, terwijl de subsidiëring in dezelfde periode slechts zou stijgen van 2,5 miljoen frank naar 3 miljoen frank ; een stijging dus met slechts 20 procent of ge-

middeld 4 procent per jaar. Hoe kan men, zelfs alle mogelijke ponderaties in aanmerking genomen, een verdubbeling van de omvang van de werking en van de aangesloten centra degelijk opvangen met een stijging van de toelagen met slechts 20 procent over 5 jaar ?

Het is een feit dat de onvoldoende groei van de kredieten voor de culturele centra de financiële lasten dreigt af te wentelen naar de ondergeschikte besturen. Ik denk hier aan de Provincies en vooral aan de Gemeenten. Wie als gemeentelijk mandataris verantwoordelijkheid draagt in een Stad of Gemeente met cultureel centrum weet maar al te goed welke extra inspanningen moesten en nóg moeten worden gedaan om de culturele infrastructuur uit te bouwen en in stand te houden.

In 1984 werden er nieuwe erkenningen en rangverhogingen van culturele centra toegestaan. De kredieten die hiervoor zijn toegekend vertonen wel een lichte stijging, maar toch vrezen wij dat deze lichte stijging niet volstaat om ook nieuwe aanvragen tot erkenning en tot rangverhoging toe te staan. Wij denken op dit ogenblik, onder meer, aan het Cultureel Centrum „Gildhof” te Tielt.

Gaarne zouden wij van de gelegenheid van de bespreking van deze begroting gebruik maken om ook de kwestie te behandelen van de planning inzake culturele centra.

Wanneer wij de spreiding bekijken van de initiatieven die de laatste twintig jaar tot stand kwamen, zien wij duidelijk een scheefgetrokken situatie : een aantal streken beschikken over een goed uitgebouwde culturele infrastructuur – bijvoorbeeld Limburg –, doch andere streken vertonen duidelijk nood aan de meest elementaire culturele voorzieningen.

En nochtans kan het niet ontkend worden dat culturele centra in onze huidige samenleving een onvervangbare rol als pluralistische ontmoetingsruimte hebben, met verschillende culturele werksoorten, voor de verschillende bevolkingsgroepen van diverse strekking. Zij dragen bij tot de spreiding van culturele activiteiten naar streken en groepen die hier tradi-

R. Van Steenkiste

tioneel van verstoken bleven en leveren een bijdrage tot een daadwerkelijke kwaliteitsverbetering van het cultureel werk. Dit aanbod moet in ieders bereik kunnen liggen. Vandaar dat de culturele centra vandaag, nu nog méér dan voordien, bestaansrecht hebben verworven.

De huidige crisisperiode noopt tot planning op korte termijn omdat, enerzijds, het gevaar bestaat dat sommige Gemeentebesturen cultuur als een luxe gaan beschouwen en, anderzijds, de behoefte aan culturele accommodatie dwingender is dan vroeger, aangezien meer en meer mensen, gewild of niet, over meer vrije tijd beschikken, dikwijls ingevolge werkloosheid.

Dit vraagt van het beleid een efficiënt aanwenden van de voorhanden zijnde middelen. Door zulk een efficiënt gebruik, onder andere door meer coördinatie tussen de verschillende infrastructuurwerken, zal ook een groter economisch rendement worden bereikt. Zo zou in woonzones meer ruimte moeten komen voor Gemeenschapsinfrastructuur en zou in de sector van de sociale huisvesting een minimum aan infrastructuur en speelruimte verplicht kunnen worden.

Zo pleiten wij ook voor een planning die kadert in een globale sociaal-economische planning, waarbij rekening wordt gehouden met de lokale behoeften, maar eveneens met de regionale spreiding en de aldus vooropgestelde prioriteiten.

Bij de conceptie van culturele infrastructuur moet planning prioritair worden gesteld. Men moet over de nodige instrumenten beschikken om deze beleidsontwikkeling concrete vorm te geven. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap beschikt daartoe over een „Dienst voor de Coördinatie van de Planning van de Infrastructuur”, maar daar wordt in de praktijk blijkbaar weinig aan planning gedaan. Het zou wenselijk zijn deze Dienst de hem toegewezen opdrachten te laten opnemen, dit in samenspraak met alle betrokken partijen. Daarom is het zo belangrijk dat bij het opstellen van deze planning de plaat-

selijke overheid en de bevolking zelf worden betrokken. Jaren geleden werden er bouwnormen, en een procedure, ingesteld die echter niet meer beantwoorden aan de eisen van deze tijd. De behoeften en noden van de bevolking vragen een andere aanpak vanwege de Overheid. Vandaar dat de procedure en de bouwnormen dringend bijgestuurd moeten worden in een geest van meer directe betrokkenheid, kleinschaligheid, functionaliteit, met andere woorden onmiddellijk inspelen op wat leeft binnen de lokale Gemeenschap.

Wij pleiten voor prioriteit voor kleinschaligheid en buurtgebondenheid in plaats van de, zoals in het verleden, groots opgevatte veelal luxe-projecten. In buurtbetrokkenheid moet het centrum meer worden gezien als contactruimte en ontmoetingsruimte voor de hele bevolking, en niet alleen als bevoorrechte ontmoetingsplaats voor verenigingen. De vereisten inzake bouw- en erkenningsniveau moeten hiermee rekening houden.

De minimum-infrastructuur in de onmiddellijke woonomgeving zou uit een combinatie van verzorgingsgebieden kunnen bestaan waarbij spel, recreatie en cultuur elkaar aanvullen. Daarbij zouden een aantal eerstelijnszorgen en sociale voorzieningen evenmin misstaan.

Naast nieuwbouw mag vernieuwbouw niet worden afgewezen, zeker niet voor kleinschalige infrastructuur. Er dient enkel over te worden gewaakt dat voldoende aandacht wordt besteed aan functionaliteit en gebruikswaarde. De conceptie van het cultureel centrum moet medebepalend zijn bij het verlagen van de participatiedrempels. Voor de Vlaamse socialisten moet een cultureel centrum een instrument zijn voor democratisering. Zulke initiatieven dienen te worden opgezet in een geest van pluralisme, uitgaande van de behoeften van de betrokken Gemeenschap.

Naast eigentijdse bouwnormen zouden de werkingsnormen, waaraan een cultureel centrum moet voldoen om te worden erkend, meer moeten worden gestoffeerd. Ze zouden niet alleen op louter kwantitatieve basis moeten worden vastgelegd. Er moet worden

gekozen voor een beleid dat is gericht op vormings- en ontwikkelingswerk, specifiek voor maatschappelijke groepen in achterstandssituaties.

Het beleid van de Vlaamse Gemeenschap moet niet alleen investeren in bakstenen maar moet ook middelen vrijmaken voor het ondersteunen van de werking van de centra. De Vlaamse Gemeenschap heeft volgens ons een tweeledige taak : de bouw van culturele centra stimuleren en de werking ervan mogelijk maken. Het gaat niet op de kosten van deze werking volledig af te schuiven op ondergeschikte besturen, zoals Provincies of Gemeenten.

De heer E. Desutter : Dat zijn autonome besturen.

De heer W. Seeuws : Echt autonoom zijn ze niet.

De heer R. Van Steenkiste : Ten slotte wil ik nog enkele woorden zeggen in verband met „Sectie 60 – Samenlevingsopbouw”. Wij hebben inderdaad bedenkingen over de wijze waarop dit onderdeel van de begroting is opge maakt.

Het gaat specifiek over artikel 33.01.02 dat toelagen voorziet voor Buurt- en Opbouwwerken. Het desbetreffend krediet is te laag geschat. Hieruit vloeit voort dat de subsidies voor basisinitiatieven niet kunnen worden uitbetaald wegens te kleine kredieten.

Wij wijzen er eveneens op dat in artikel 33.13.02 slechts 9,5 miljoen frank werd ingeschreven hoewel aanvankelijk 10,5 miljoen frank werd beloofd. Wanneer dit krediet niet met 1 miljoen frank wordt opgetrokken, vrezen wij dat de VZW Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw haar opdracht niet tot een goed einde zal kunnen brengen. De Minister heeft deze opdracht nochtans bij protocol gegeven.

Derhalve dringen wij aan de interne opdeling van „Sectie 60” recht te zetten, eventueel bij de eerstvolgende aanpassing van de begroting. Mocht de Minister dit niet doen, vrezen wij dat hij de kleinschalige basisinitiatieven van het Opbouwwerk in moeilijkheden zal brengen, waarbij vooral kansarmen zullen worden benadeeld.

R. Van Steenkiste

Wij rekenen er ten stelligste op dat de Minister begrip zal hebben voor onze bekommelingen, zowel voor de culturele centra als voor de samenlevingsopbouw. **(Applaus bij de SP)**

De Voonitter : De heer Paul Peeters heeft het woord.

De heer P. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, vandaag enkele woorden over de Ancienne Belgique. Ik had op 30 november 1984 een interpellatie-aanvraag ingediend maar het Bureau vond dit onderwerp geen interpellatie waard. Ik heb op 15 december 1984 een voorstel tot dringende mondelinge vraag ingediend, maar het Bureau wees dit eveneens af en vroeg mij mijn tekst in te korten tot een tiental lijntjes. Dit kon ik echt niet en daarom kom ik vandaag op de tribune.

Daar er de laatste jaren op de gemeenschapsbegroting voor cultuur, in verhouding tot de behoeften, weinig geld ingeschreven was voor de plaatselijke en kleinschalige sociale en culturele noden der Vlamingen in de hoofdstad, werd door vele Vlaamse sociaal-culturele verenigingen en zeker door de Trefcentra-VZW's uit de agglomeratie met lede ogen gekeken naar de zware investeringen in de Ancienne Belgique.

Nochtans was en blijft de Vlaamse Gemeenschap in Brussel ervan overtuigd dat de Ancienne Belgique een belangrijke rol kan en moet vervullen : het podium zijn in de Hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa van waarop het Vlaamse volk ongecomplexiseerd zijn culturele rijkdom en identiteit Europees- en wereldwijd moet kunnen uitstralen. In tweede orde, en ik zeg wel in tweede orde, moet zij een podium bieden van waarop vreemde volkeren en culturen zich aan onze Gemeenschap kunnen voorstellen.

Een laatste zware en noodzakelijke investering in de AB betrof de verbouwing van de grote zaal. Eén der voornaamste doelstellingen bij deze verbouwing was een perfecte geluidsisolatie te verzekeren. Reeds van bij de

aankoop van de AB had de gebrekkige of quasi onbestaande geluidsisolatie immers tot voortdurende moeilijkheden en botsingen met de omwonenden en met de stedelijke overheid geleid. Nu, na de dure werken die naar verluidt 100 miljoen frank zouden hebben gekost, blijkt echter dat het met de geluidsisolatie nog altijd even slecht is gesteld !

In de Standaard van 24 en 25 november van vorig jaar lees ik onder de titel „Brussel verbiedt geluidsversterking in Ancienne Belgique” dat volgens de exploitatievergunning van de Stad Brussel geen gebruik meer mag worden gemaakt van elektrische of elektronische versterking voor muziek of zang.

Daarenboven vernam ik dat de geluidsisolatie van de reeds vroeger geopende „Bar Américain” evenmin zou voldoen.

Dit wil in concreto zeggen dat de Ancienne Belgique, nadat er honderden miljoenen werden geïnvesteerd, er vandaag bijstaat als een hyperduur cultureel modern-archeologisch monument, dat afgesneden is van zijn bestaansdoel en -middelen. Dit weggoien van tientallen, of wellicht honderden miljoenen Vlaams geld op een ogenblik dat onze bevolking hard moet inleveren, dat de nieuwe Vlaamse Gemeenschap in een wilde Belgische, Europese en internationale zee zwalpt zonder financiële roerriemen, dat een twintigtal Vlaamse trefcentra en buurthuizen in Brussel staan te verkrotten omdat er geen geld meer overschiet, is werkelijk aberrant. Hoe is zoiets vandaag nog mogelijk ?

Was het lastenboek dan niet goed opgesteld door uw Ministeriële Diensten ? Oefenden deze Diensten dan geen toezicht uit op de plannen van de architect of op de uitvoering van de werken ? Wie is hiervoor verantwoordelijk ? De bevolking heeft recht op een klaar en duidelijk antwoord.

De geachte Minister sta mij dan ook toe hem een aantal zeer concrete vragen in dit verband te stellen.

1. Hoeveel heeft het totale Ancienne Belgique-complex tot nog toe gekost

Voor de culturele centra werden door de heer R. Van Steenkiste (SP) behandeld

aan aankoopkosten, verbouwingkosten, uitrustingskosten ?

2. Hoeveel hebben de verbouwingen en isolatiewerken van de grote zaal gekost ?

3. Hoe was in het lastenboek de noodzaak een goede geluidsisolatie te verzekeren omschreven ?

4. Zo de vereiste van de geluidsisolatie duidelijk was opgenomen in het lastenboek, dan zijn architect en/of aannemer aansprakelijk voor de onvolledige of foutieve uitvoering van de werken. Zijn zij bereid de geluidsisolatie op hun kosten te verbeteren, en zo ja, wanneer zal dit dan gebeuren, zo nee, zal dan langs gerechtelijke weg schadevergoeding gevorderd worden ?

5. Hoe moet de Ancienne Belgique inmiddels, zonder exploitatievergunning, verder werken en het hoofd financieel boven water houden ? **(Applaus bij de W)**

REGELING VAN DE WERKZAAM- HEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bjeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.
